

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ:

*Τα Αστικά Δικαιώματα των Ευρωπαίων Πολιτών
και
Ο Ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης*

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ:

Κα Τριανταφυλλοπούλου Αθανασία

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ:

Καλύβα Ελευθερία

Καλαμάτα

Δεκέμβριος 2002

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ:

***Τα Αστικά Δικαιώματα των Ευρωπαϊκών Πολιτών
και
Ο Ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης***

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ:

Κα Τριανταφυλλοπούλου Αθανασία

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ:

Καλύβα Ελευθερία

A.M.: 97196

Καλαμάτα
Δεκέμβριος 2002

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	σελ.
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7 – 8

A* ΜΕΡΟΣ

Γενική εισαγωγή στο Δίκαιο:

- Ρυθμίσεις κανόνων κοινωνικής συμβίωσης..... 10
- Ρυθμίσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης10 -12

B* ΜΕΡΟΣ

Τα Αστικά Δικαιώματα Των Ευρωπαϊών Πολιτών

- Η Ταυτότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης:
 - 1. Ο χώρος14 -15
 - 2. Οι Πολίτες.....15
- Η έννοια της πόλης.....16
- Το δικαίωμα στην πόλη.....17 -19
- Ο Ευρωπαϊκός Χάρτης των Κοινοτικών Ελευθεριών
 - 1. Προοίμιο.....20
 - 2. Αρχές.....20 – 21

• Κατευθύνσεις.....	21 – 22
• Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων για την Ευρωπαϊκή Ένωση..	23 - 26
• Η Ευρωπαϊκή Διακήρυξη για τα δικαιώματα του πολίτη στην πόλη του	
1. Εισαγωγή.....	27
2. Το περιεχόμενο της Ευρωπαϊκής Διακήρυξης	28 - 31
• Ευρωπαϊκός Αστικός Χάρτης	
1. Εισαγωγή.....	32
2. Δικαίωμα στην απασχόληση.....	33 - 34
i. Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την απασχόληση.....	34
ii. Απασχολισιμότητα.....	34 - 35
iii. Επιχειρηματικό Πνεύμα.....	35 - 36
iv. Προσαρμοστικότητα.....	37
v. Ισότητα Ευκαιριών.....	37
vi. Πως λειτουργεί στην πράξη η Ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση.....	38
3. Δικαίωμα στο περιβάλλον.....	39 - 41
4. Δικαίωμα στον πολιτισμό.....	42 - 43
5. Δικαίωμα στην ισότητα.....	44 - 45
6. Δικαίωμα στην υγεία.....	46 - 47
7. Δικαίωμα στην ασφάλεια ζωής	48 - 49
8. Δικαίωμα στη μόρφωση	50 - 51
9. Δικαίωμα στον αθλητισμό.....	52 - 55

10. Δικαίωμα στην κατοικία.....56
11. Δικαίωμα στη μετακίνηση και στις μεταφορές57 - 59
- Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.....60 - 62

Γ' ΜΕΡΟΣ

Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Τοπικής Αυτοδιοίκησης στα δίκαια των πολιτών

- Η Αυτοδιοίκηση στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....64 - 66
- Οι αρμοδιότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στις χώρες της Ευρωπαϊκής ένωσης 66 - 67
- Αρμοδιότητες σε Νομούς – Επαρχίες..... 67
- Αρμοδιότητες σε Δήμους – Κοινότητες.....68 - 69
- Η Αυτοδιοίκηση στα ομόσπονδα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη Μεγάλη Βρετανία.....70 - 72
- Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Αλληλεγγύης..... 73 - 77

Δ' ΜΕΡΟΣ

- Τα Αστικά δίκαια των Ευρωπαίων στην Ελλάδα και η Τοπική Αυτοδιοίκηση.....79 - 82
- Εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Δικαίου στην Ελλάδα...83 – 85
- Απασχόληση – Ανεργία.....87 - 89
- Υγεία – Κοινωνική προστασία.....90 - 94
- Εκπαίδευση.....95 - 97
- Δημόσια Ασφάλεια.....98 -102
- Περιβάλλον.....103 -105
- Αθλητισμός.....106

Ε' ΜΕΡΟΣ

- Παρατηρήσεις.....108 - 115
- Συμπεράσματα.....116

ΣΤ' ΜΕΡΟΣ

- ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΑ.....117
- ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....118 - 119

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα αστικά δικαιώματα των πολιτών είναι ένα από τα κύρια ζητήματα που απασχολούν την Ευρωπαϊκή Ένωση. Πολλές ενέργειες έχουν γίνει τον τελευταίο καιρό ως προς αυτή την κατεύθυνση τόσο σε ευρωπαϊκό επίπεδο όσο και σε τοπικό. Σκοπός πλέον είναι η ενημέρωση και ενεργοποίηση των πολιτών για τα αστικά τους δικαιώματα.

Όλα αυτά μας οδήγησαν στην απόφαση της συγγραφής αυτής της μελέτης με σκοπό να αποσαφηνίσουμε κάποιες έννοιες και να προσεγγίσουμε τα αστικά δικαιώματα των Ευρωπαίων πολιτών σε σχέση με την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Η εργασία αυτή διαιρείται σε έξι μέρη:

1. Γενική εισαγωγή στο Δίκαιο
2. Τα Αστικά Δικαιώματα Των Ευρωπαίων Πολιτών
3. Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Τοπικής Αυτοδιοίκησης στα δίκαια των πολιτών
4. Τα Αστικά δίκαια των Ευρωπαίων στην Ελλάδα και η Τοπική Αυτοδιοίκηση
5. Παρατηρήσεις - Συμπεράσματα
6. Αρκτικόλεξα – Βιβλιογραφία,

όπου έγινε μια προσέγγιση των Αστικών δικαιωμάτων των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το ρόλο της Ευρωπαϊκής Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τέλος το ρόλο της Ελληνικής Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Κλείνοντας θέλω να ευχαριστήσω όλους αυτούς που βοήθησαν για τη συγγραφή αυτής της μελέτης και κυρίως την επιβλέπουσα καθηγήτρια κα. Τριανταφυλλοπούλου Αθανασία.

Καλύβα Ελευθερία

Α' ΜΕΡΟΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΔΙΚΑΙΟ

ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΔΙΚΑΙΟ

- ***Ρυθμίσεις Κανόνων Κοινωνικής Συμβίωσης***

Από τη πρώτη στιγμή που εμφανίστηκε στη γη ο άνθρωπος, έγινε αντιληπτό ότι διακατέχεται από μια έντονη ροπή προς την κοινωνικότητα. Το κοινωνικό του ένστικτο τον οδήγησε στη δημιουργία των πρώτων κοινωνικών ομάδων. Το χαρακτηρισμό της ανθρώπινης φύσης αποδίδει πολύ σωστά ο Άριστοτέλης στα «Πολιτικά». Ο άνθρωπος, λέει, είναι «φύσει πολιτικόν ζώον» και εννοεί κοινωνικό. Πράγματι, η κοινωνία αποτελεί το φυσικό πλαίσιο μέσα στο οποίο διαμορφώνεται η ανθρώπινη προσωπικότητα, μέσα από εμπειρίες που προέρχονται από την κοινωνική συμβίωση.

Από τη στιγμή που άρχισε η κοινωνική συμβίωση των ανθρώπων, έστω και κατά τρόπο υποτυπώδη, δημιουργήθηκε η ανάγκη ρύθμισης των μεταξύ τους σχέσεων. Έτσι, θεσμοθετήθηκαν οι πρώτοι κανόνες της κοινωνικής συμβίωσης των ανθρώπων.

- ***Ρυθμίσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης***

Πρόκειται για το σύνολο των κανόνων που διέπουν τη δομή, τις αρμοδιότητες, τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις σχέσεις της με τα Κράτη-μέλη, με τους πολίτες των Κρατών-μελών και με τις τρίτες χώρες.

Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ουσιαστικά Δημόσιο Δίκαιο σε υπερεθνικό επίπεδο. Διακρίνεται σε πρωτογενές και σε παράγωγο ή δευτερογενές.

i) Πρωτογενές Κοινοτικό Δίκαιο

Πρωτογενές Κοινοτικό Δίκαιο είναι το συμβατικό Δίκαιο που δημιούργησε ή τροποποίησε τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες.

Σ' αυτό ανήκουν κυρίως οι τρεις ιδρυτικές συνθήκες των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, οι συνθήκες στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες των νέων κρατών – μελών, η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη και η συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ή Συνθήκη του Μάαστριχτ).

ii) Παράγωγο ή δευτερογενές Κοινοτικό Δίκαιο

Παράγωγο ή δευτερογενές Κοινοτικό Δίκαιο είναι το δίκαιο που απαρτίζεται από τις πράξεις των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που εκδίδονται σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται από το πρωτογενές Κοινοτικό Δίκαιο.

Πράξεις των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι οι κανονισμοί, οι οδηγίες, οι αποφάσεις, οι συστάσεις και οι γνώμες. Πιο αναλυτικά, έχουμε:

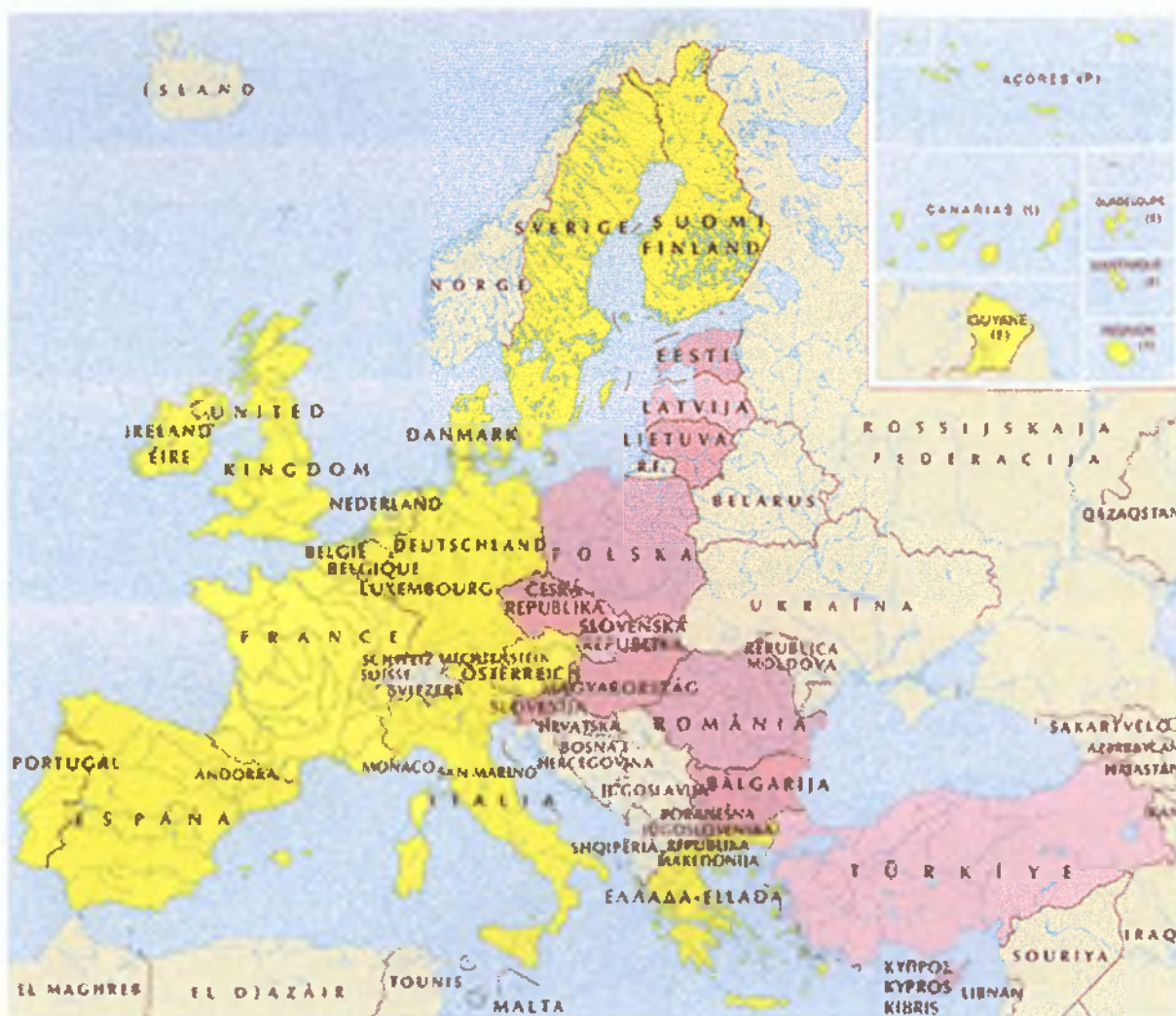
- Κανονισμοί: Έχουν γενική ισχύ, είναι δεσμευτικοί ως προς όλα τα μέρη τους και ισχύουν άμεσα σε κάθε κράτος – μέλος.

- **Οδηγίες:** Δεσμεύουν κάθε Κράτος – μέλος, στο οποίο απευθύνονται, όσον αφορά το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, αλλά αφήνουν την επιλογή του τύπου και των μέσων στην αρμοδιότητα των εθνικών αρχών.
- **Αποφάσεις:** Είναι δεσμευτικές ως προς όλα τα μέρη τους για τους αποδέκτες που ορίζουν και οι οποίοι μπορεί να είναι τόσο ένα ή περισσότερα Κράτη – μέλη, όσο και φυσικά ή νομικά πρόσωπα.
- **Συστάσεις ή γνώμες:** Δεν έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα και κατά συνέπεια δεν δημιουργούν νομικές υποχρεώσεις για τους αποδέκτες τους.

Β' ΜΕΡΟΣ

ΤΑ ΑΣΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

Η ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

- **Ο ΧΩΡΟΣ**

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελείται από 15 κράτη – μέλη. Βρίσκονται στο δυτικό μέρος της Ευρωασιατικής Χερσονήσου η οποία εξαιρώντας τη Φιλανδία και τη Σουηδία, αποτελεί έναν εντυπωσιακά ομοιογενή γεωγραφικό χώρο. Έχει έκταση ίση με 3.337.000 τ. χλμ, δηλαδή ίση με το 3% του πλανήτη.

Η Ε.Ε δεν είναι απλά ένας οργανισμός υπερεθνικής διακρατικής συνεργασίας. Παρόλο που δεν αποτελεί ίδια νομική προσωπικότητα, ωστόσο οι αποφάσεις των οργάνων τους είναι δεσμευτικές για τα κράτη – μέλη. Στους τομείς αρμοδιότητας της ένωσης οι «νόμοι» της υπερισχύουν των εθνικών.

Εκτός των 15 κρατών – μελών η Ευρωπαϊκή Ένωση διαπραγματεύεται τη διεύρυνση με 12 χώρες που έχουν υποβάλλει αίτηση προσχώρησης (οι περισσότερες χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης). Οι υποψήφιες χώρες πρέπει να εφαρμόσουν προοδευτικά τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να τους επιτραπεί να προσχωρήσουν.

- **ΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ**

Η Ε.Ε. έχοντας πληθυσμό 372 εκατ. κατοίκους περίπου (ποσοστό ίσο με το 6,5 του παγκόσμιου πληθυσμού), αποτελεί μια από τις πιο πυκνοκατοικημένες περιοχές του κόσμου.

Από στατιστικά στοιχεία προκύπτει ότι το 51,2% του πληθυσμού είναι γυναίκες, οι ανήλικοι αποτελούν το 17,7 % (έως 15 ετών), ο ενεργός πληθυσμός (από 15 έως 64) το 67%, ενώ οι υπερήλικες (πάνω από 65) αποτελούν το 15,3 % του ευρωπαϊκού πληθυσμού. Ακόμη, από το σύνολο των κατοίκων, το 45% είναι εργαζόμενοι ενώ οι άνεργοι ξεπερνούν τα 18 εκατ. κατοίκων.

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

" Με τον όρο τοπική κοινωνία εννοούμε μια εγτοπισμένη γεωγραφική οντότητα, η οποία διακρίνεται όχι τόσο ως διοικητική ή ως οικονομική ενότητα, αλλά ως μια οντότητα, τα μέλη της οποίας δηλαδή οι κάτοικοι, πρέπει να συνδέονται με κάποιο τρόπο μεταξύ τους. Με άλλα λόγια προέχει το στοιχείο της κοινωνικής συνοχής." (Σημειώσεις Λ. Παπακωνσταντινίδη Τουρισμός – Αγροτουρισμός και Τοπική Αυτοδιοίκηση)

Υπό την έννοια αυτή, η πόλη ήταν από την αρχαιότητα ο ιδανικός τόπος συνάντησης, ο χώρος ανάπτυξης της κοινωνικής και ταυτόχρονα κοινοτικής συνοχής. Η ανάγκη επικοινωνίας, συμβίωσης και δημιουργίας αποτέλεσε το εφελτήριο έναυσμα για τη δημιουργία των πρώτων τοπικών κοινωνιών που η ανάπτυξή τους δημιούργησε τις πρώτες πόλεις.

Στη σημερινή εποχή έχει γίνει μια ταύτιση της πόλης με το Δήμο (και την Κοινότητα), ένα τοπικό αυτόνομο οργανισμό, που αποτελείται από ένα σύνολο ατόμων με κοινά συμφέροντα, παρόμοιο τρόπο ζωής "που διαθέτει έναν οργανισμό και συνοδεύεται από δικές του υποδομές, δημόσιες υπηρεσίες και διοίκηση".

ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

Ως μέλος μιας πόλης ο πολίτης έχει αστικά και πολιτικά δικαιώματα. Η συνθήκη του Μάαστριχτ προβλέπει ήδη διατάξεις που ευνοούν την ευρωπαϊκή ιθαγένεια, ιδίως το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι σε τοπικό επίπεδο για όλους τους πολίτες της Ένωσης σε όλα τα κράτη – μέλη.

Η έκφραση «Πολίτες της Ευρώπης» έχει ευρύτερη διάσταση, υποδηλώνει ότι η ευρωπαϊκή οικοδόμηση πραγματοποιείται για τους πολίτες και με τους πολίτες. Εμπεριέχει ακόμη τις ιδέες μιας προσέγγισης μεταξύ των ευρωπαϊκών οργάνων και των πολιτών και της μεγαλύτερης συμμετοχής των τελευταίων στις υποθέσεις της Ένωσης.

Στις διαπραγματεύσεις της Συνθήκης του Άμστερνταμ καταβλήθηκε προσπάθεια να ληφθεί υπόψη η αιτιολογημένη αυτή ανησυχία. Κατά πρώτο λόγο αποφεύγοντας το απόρρητο που κυριάρχησε στην προετοιμασία της Συνθήκης του Μάαστριχτ αυτή τη φορά η διακυβερνητική διάσκεψη διεξήχθη δημόσια και κατεβλήθησαν μεγάλες προσπάθειες πληροφόρησης.

Στη συνέχεια, προβλέποντας διατάξεις σχετικά με την ιθαγένεια στη Συνθήκη, προκειμένου να αποφευχθεί κάθε παρανόηση, διατυπώνεται ρητά ότι «η ιθαγένεια της Ένωσης συμπληρώνει και δεν αντικαθιστά την εθνική ιθαγένεια», συμπληρώνοντας έτσι το άρθρο 8 το οποίο είναι διατυπωμένο ως εξής: «Θεσπίζεται η ιθαγένεια της Ένωσης. Πολίτης της Ένωσης είναι το πρόσωπο που έχει την υπηκοότητα ενός κράτους – μέλους».

Κάθε πολίτης έχει το δικαίωμα αναφοράς προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μπορεί να απευθυνθεί στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή και μπορεί επίσης να απευθυνθεί γραπτώς στα όργανα της Ένωσης και να λάβει απάντηση στην ίδια γλώσσα.

Ακόμη, σημαντικότερο είναι ότι ορίζεται στη Συνθήκη ότι η Ένωση βασίζεται στις αρχές της ελευθερίας, της δημοκρατίας, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών και του κράτους δικαίου, αρχές οι οποίες είναι κοινές στα κράτη – μέλη. Εάν ένα κράτος – μέλος παραβιάσει τις αρχές αυτές μπορούν να του επιβληθούν κυρώσεις. Εξάλλου, για την προσχώρηση στην Ένωση απαιτείται προφανώς ο σεβασμός των εν λόγω αρχών.

Η Συνθήκη αναφέρεται σε μια σειρά προβλημάτων που ενδιαφέρουν άμεσα τον πολίτη στην καθημερινή του ζωή: απασχόληση, υγεία, περιβάλλον, κατανάλωση, ασφάλεια, δημόσιες υπηρεσίες, διαφάνεια.

Η Συνθήκη είναι ιδιαίτερα σαφής όσον αφορά την υλοποίηση ενός πραγματικού ευρωπαϊκού χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Προβλέπει ότι η Κοινότητα πρέπει να σέβεται και να προάγει την πολυμορφία των πολιτισμών. Η αρχή της επικουρικότητας προσδιορίζεται επίσης κατά τρόπο τέτοιο ώστε οι αποφάσεις να λαμβάνονται στο εγγύτερο προς τον πολίτη επίπεδο, κάθε φορά που αυτό είναι δυνατό.

Όσον αφορά τις αποφάσεις που εκδίδονται στο επίπεδο της Ένωσης, θα ελέγχονται περισσότερο από τους εκλεγμένους αντιπροσώπους των πολιτών

στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Επίσης, οι πολίτες εκπροσωπούνται πολιτικά από τους περιφερειακούς και τοπικούς εκλεγμένους που συμμετέχουν στην επιτροπή των Περιφερειών.

Τέλος, η Συνθήκη λαμβάνει υπόψη τους πλέον απομακρυσμένους πολίτες και συγκεκριμένα των νησιών (Αζόρες, Μαδέρα, Κανάριοι Νήσοι) και των υπερπόντιων εδαφών, προβλέποντας τη δυνατότητα λήψης ειδικών μέτρων, ιδίως όσον αφορά την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των περιφερειών αυτών.

Ο ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ

Του «Συμβουλίου των Δήμων της Ευρώπης»

- *Προοίμιο*

Οι Κοινότητες της Ευρώπης, ενωμένες, πέρα από τα σύνορα, στα πλαίσια του «Συμβουλίου των Δήμων της Ευρώπης» είναι αποφασισμένες για το κοινό συμφέρον, να οικοδομήσουν μια Ευρώπη ελεύθερη και ειρηνική.

Είναι αποφασισμένες να υπενθυμίσουν τα δικαιώματα τους στηριγμένα σε παραδόσεις χιλιετηρίδων, προϋπόθεση της ελευθερίας και του σεβασμού των ανθρωπίνων αξιών.

Διαπιστώνουν, ότι αυτά τα δικαιώματα, σήμερα βρίσκονται σε κίνδυνο και συμβαίνει ακόμη και να έχουν αναιρεθεί.

Το Συμβούλιο των Δήμων της Ευρώπης δεσμεύεται να τα υπερασπίσει, να τα αποκαταστήσει και να τα θέσει στην υπηρεσία της κάθε κοινότητας, σε μια μάχη για αυτές τις ελευθερίες και με ενωμένες όλες τις δυνάμεις, όλων των κοινοτήτων.

- *Αρχές*

Οι κοινότητες αποτελούν και το θεμέλιο του ιδίου του Κράτους. Κάθε πολίτης, με συνείδηση του χρέους του ως μέλος της Κοινότητας, πρέπει να συμβάλλει

στην πρόοδο και να συμμετέχει ενεργά στην τοπική ζωή και βαρύνει την κοινότητα να τον εξοπλίσει με τις ανάλογες δυνατότητες.

Πραγματικές κοινοτικές ελευθερίες δεν είναι δυνατό να υπάρξουν, εάν οι λαοί δεν έχουν οι ίδιοι τη σταθερή θέληση να αυτοδιриκηθούν, αυτοί και να διασωθούν αυτές τις ελευθερίες από κάθε ολοκληρωτική επιβουλή. Οι πολίτες με τη συνείδηση των ευθυνών τους οφείλουν υπακοή στους νόμους, αλλά έχουν χρέος επίσης ατομικά ή συλλογικά να αρνηθούν να υποταχθούν σε κάθε αυθαίρετη καταπίεση.

Η εφαρμογή του νόμου, πρέπει να στηρίζει τα δικαιώματα της κοινότητας, έναντι των ανωτέρων επιπέδων – βαθμών, όπως και τα δικαιώματα των πολιτών μέσα στην ίδια τους την Κοινότητα.

- *Κατευθύνσεις*

Οι κοινοτικές ελευθερίες πρέπει να προσδιορίζονται από το Σύνταγμα και να διασφαλίζονται με το δικαίωμα προσφυγής σε όργανα ανεξάρτητης δικαιοδοσίας.

Τα σχέδια νόμων που ρυθμίζουν τη γενική οργάνωση των τοπικών κοινοτήτων, εάν δεν κηρυχθούν ως κατεπείγοντα από το Κοινοβούλιο, πρέπει να υποβάλλονται προηγουμένως στη νόμιμη αντιπροσωπεία των κοινοτήτων για έκφραση γνώμης.

Η άσκηση κάθε λειτουργίας τοπικού ενδιαφέροντος, ανήκει στην αρμοδιότητα της κοινότητας. Στα πλαίσια του νόμου, αυτή η ίδια προσδιορίζει τους κανόνες της άσκησης της. Σε περίπτωση ανάθεσης εξουσιών από το κράτος, η ίδια η κοινότητα εάν το αντικείμενο το επιτρέπει προσαρμόζει την εφαρμογή των γενικών νόμων στις τοπικές συνθήκες.

ΧΑΡΤΗΣ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κολωνίας (3 - 4 Ιουνίου 1999) αποφασίσθηκε η εκπόνηση ενός Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων για την Ε.Ε. Στα συμπεράσματά του, το Συμβούλιο δικαιολόγησε αυτή την υποχρέωση από την ανάγκη να τονισθεί το εξαιρετικό ενδιαφέρον και η σημασία του για τους πολίτες της Ε.Ε. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε ότι αυτός ο Χάρτης πρέπει να εκπονηθεί από "ένα Σώμα (Body) αποτελούμενο από Αντιπροσώπους των Αρχηγών Κρατών και Κυβερνήσεων και του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των Εθνικών Κοινοβουλίων".

Η Συνέλευση, «Convention» (ο χαρακτηρισμός αυτός υιοθετήθηκε από το Σώμα κατά την διάρκεια των εργασιών του Άτυπου Ε. Συμβουλίου του Τάμπερε 15 -16 Οκτωβρίου 1999), αποφάσισε την οριστική διαδικασία για την εκπόνηση του σχεδίου Χάρτη. Η "Convention" εργάσθηκε πολύ σοβαρά, με διάφορες συνεδριάσεις ανά μήνα και καλώντας τα άλλα θεσμικά όργανα της Ε.Ε. να εκφράσουν τις απόψεις τους. Επίσης τα κράτη που βρίσκονται στην διαδικασία της διεύρυνσης προς την Ε.Ε. καθώς και πολλοί Μη Κυβερνητικοί Οργανισμοί είχαν την δυνατότητα να εκφράσουν τις θέσεις τους.

Οι αρχές των εργασιών της Συνέλευσης καθορίσθηκαν από τις εντολές της Κολωνίας και του Τάμπερε και αφορούσαν:

α) Η Συνέλευση δεν είναι μια διακυβερνητική συνδιάσκεψη στα πλαίσια της Συνθ.Ε.Ε.

β) Η Συνέλευση δεν είναι αρμόδια για να τροποποιήσει τις αρμοδιότητες της Ε.Ε. και οφείλει να κινηθεί μέσα στο πλαίσιο των δράσεων της Ε.Ε.

γ) Ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων απευθύνεται στους θεσμούς της Ε.Ε., μέσα στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους και όχι στα κράτη - μέλη.

Σοβαρές συζητήσεις διεξήχθησαν σχετικά με την υιοθέτηση ή μη νέων δικαιωμάτων.

Διάφορα προβλήματα δημιουργήθηκαν που αφορούσαν:

α) την σύγκρουση του Χάρτη με τα εθνικά νομικά συστήματα των κρατών - μελών.

β) την σύγκρουση του Χάρτη με άλλα διεθνή νομικά κείμενα και

γ) την απαραίτητη αναφορά και συμβατότητα του Χάρτη με την ΕΣΔΑ.

Η Συνέλευση χρησιμοποίησε ως πηγές του Χάρτη τις συνταγματικές παραδόσεις των κρατών - μελών της Ε.Ε. και τα πρωτόκολλά της, την νομολογία του ΔΕΚ καθώς και διάφορα παλαιότερα ευρωπαϊκά και διεθνή συμβατικά κείμενα.

Ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων αποτελείται από τα εξής μέρη:

α) το προοίμιό του και

β) τις έξι διακριτές κατηγορίες δικαιωμάτων.

Καταρχάς το προοίμιο αναφέρεται στην κοινή πνευματική και ηθική κληρονομιά της Ευρώπης. Σχετικά με τις κατηγορίες δικαιωμάτων ο Χάρτης δεν ακολουθεί την παραδοσιακή τριπλή κατηγοριοποίηση, αλλά ακολουθεί την διάκριση σε έξι αρχές - αξίες. Συγκεκριμένα κατά σειρά αναφέρεται στην

αξιοπρέπεια (άρθρα 1 έως 5), την ελευθερία (άρθρα 6 έως 19), την ισότητα (άρθρα 20 έως 26), την αλληλεγγύη (άρθρα 27 έως 38), την δημοκρατία - Δικαιώματα Πολιτών (άρθρα 39 έως 46) και την δικαιοσύνη (άρθρα 47 έως 50). Τέλος έχουμε και κάποιες γενικές διατάξεις (άρθρα 51 έως 54).

Φορέας των δικαιωμάτων είναι κάθε φυσικό πρόσωπο που ζει στην Ε.Ε. και κάθε πολίτης της. Αποδέκτες της προστασίας των δικαιωμάτων είναι τα όργανα και οι Οργανισμοί της Ε.Ε, καθώς και τα εθνικά όργανα στην περίπτωση που καλούνται να εφαρμόσουν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους κανόνες του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου.

Από την πλευρά της, η Ελλάδα υποστήριξε την υιοθέτηση ενός κειμένου:

- α) που θα είναι κατανοητό σε όλους,
- β) στο οποίο θα υπάρξει μια ισορροπία μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών δικαιωμάτων και
- γ) που θα πρέπει να είναι νομικά δεσμευτικό και κατά συνέπεια να ενσωματωθεί στο "Corpus" των Ευρ. Συνθηκών.

Τελικά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Biarritz (13-14/10/2000) απεδέχθη το τελικό κείμενο, ενώ Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας (6-9/12/2000) προσέδωσε στον Χάρτη απλώς διακηρυκτικό χαρακτήρα. Δηλαδή στη Νίκαια έγινε η εγγραφή του ως διακήρυξης και η υπογραφή του. Στα Συμπεράσματα όμως του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου η τύχη του και το καθεστώς του καθορίστηκαν ως ένα από τα τέσσερα βασικά θέματα ημερήσιας διάταξης της επόμενης Διακυβερνητικής Διάσκεψης 2004.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο Χάρτης αναμένεται να λειτουργήσει ως ένας προάγγελος για την ενδεχόμενη θέσπιση ενός ευρωπαϊκού "Συντάγματος" στην Ε.Ε. και γιατί όχι ως ένα από τα βασικά κεφάλαιά του. Σε κάθε περίπτωση ο χάρτης φαίνεται ότι θα αποτελέσει ένα βασικό εργαλείο για την περαιτέρω εξέλιξη της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και της προσπάθειας ομοσπονδίωσης της Ευρώπης. Αυτό θα μπορέσει να επιτευχθεί αν δεχθούμε ότι μπορεί να αποτελέσει τμήμα ενός ευρωπαϊκού "Συντάγματος" ή να καταστεί νομικά δεσμευτικό κείμενο μαζί με τις υπόλοιπες συνθήκες της Ε.Ε.

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΟΥ

1. Εισαγωγή

Στις 18 Μαρτίου 1992 εγκρίθηκε από τη «Μόνιμη Διάσκεψη (αντιπροσωπεία) των τοπικών και περιφερειακών αρχών της Ευρώπης» (C.P.L.R.E.), σε συνεδρίαση της ολομέλειάς της, ο «Ευρωπαϊκός Αστικός Χάρτης» (Χάρτης για τα δικαιώματα στην πόλη). Η υιοθέτηση του χάρτη αυτού έγινε έπειτα από πρόταση της Επιτροπής Περιβάλλοντος Της Μόνιμης Διάσκεψης των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης, ενώ προοίμιο αυτού αποτελεί η Ευρωπαϊκή Διακήρυξη για τα δικαιώματα στην πόλη.

Τόσο η Διακήρυξη όσο και ο Χάρτης απευθύνονται στους Ο.Τ.Α. των κρατών – μελών και λειτουργούν για να δίνουν πολιτικές κατευθύνσεις, ενώ σε καμία περίπτωση δεν περιλαμβάνουν δεσμευτικούς κανόνες.

2. Το περιεχόμενο της Ευρωπαϊκής Διακήρυξης

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Διακήρυξη για τα Δικαιώματα του Πολίτη στην πόλη του, οι πολίτες – δημότες των Ευρωπαϊκών πόλεων, έχουν δικαίωμα:

1. Στην ασφάλεια: να ζουν σε μια πόλη ασφαλή και χωρίς κινδύνους, προστατευμένη, στο μέτρο του δυνατού, από το έγκλημα, την εγκληματικότητα και τη βία.
2. Σε ένα υγιεινό και χωρίς ρύπανση περιβάλλον: σε ένα περιβάλλον απαλλαγμένο από τη μόλυνση του αέρα, των υδάτων και του εδάφους και χωρίς ηχητική ρύπανση. Σε μια πόλη που σέβεται το φυσικό περιβάλλον και τους φυσικούς πόρους.
3. Στην απασχόληση: στην παροχή πρόσφορων δυνατοτήτων και προοπτικών απασχόλησης – εργασίας, να απολαμβάνουν και να συμμετέχουν στα πλεονεκτήματα της οικονομικής ανάπτυξης και όλα αυτά να τους εξασφαλίζουν την οικονομική ανεξαρτησία.
4. Στη στέγαση: να έχουν τη δυνατότητα να διαλέξουν μέσα από ένα ευρύ φάσμα προσφοράς και δυνατοτήτων στέγασης, μια υγιεινή και σε προσιτή τιμή κατοικία, που να τους εξασφαλίζει την ηρεμία τους και το σεβασμό της ιδιωτικής τους ζωής.
5. Στη μετακίνηση: σε μια ανεμπόδιστη διακίνηση και στην ελευθερία μετακίνησης. Σε μια αρμονική ισορροπία στη χρήση των δρόμων για τα δημόσια έργα μεταφοράς, τα Ι.Χ. οχήματα, τους πεζούς και τους ποδηλάτες.

6. Στην υγεία: σε ένα υγιεινό περιβάλλον και ένα ευρύ φάσμα κοινωνικού εξοπλισμού που να ευνοεί τη σωματική και ψυχική υγεία.
7. Στον αθλητισμό και τον ελεύθερο χρόνο: στην πρόσβαση, χωρίς αποκλεισμούς για λόγους ηλικίας, ικανοτήτων ή εισοδήματος, σε ένα ευρύ δίκτυο αθλητικών εγκαταστάσεων και χώρων αναψυχής.
8. Στον πολιτισμό: στην πρόσβαση και συμμετοχή στις δραστηριότητες και πολιτιστικές λειτουργίες, όπως και στην καλλιτεχνική – πολιτιστική δημιουργία.
9. Στην πολυπολιτισμική ολοκλήρωση: όπου θα διασφαλίζεται η ειρηνική συνύπαρξη κοινοτήτων διαφορετικής πολιτιστικής, εθνικής και θρησκευτικής καταγωγής και προέλευσης.
10. Σε ένα αρχιτεκτονικό και φυσικό περιβάλλον ποιότητας: σε ένα εποικοδομητικό και ευχάριστο περιβάλλον, που διαμορφώνεται σε μια σύγχρονη αρχιτεκτονική υψηλής ποιότητας, όπως και με τη διατήρηση και τη μελετημένη αποκατάσταση και ανάπλαση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς.
11. Στην αρμονική συνύπαρξη των λειτουργιών της πόλης: έτσι ώστε η κατοικία, η εργασία, οι μετακινήσεις και η πρόσβαση στις κοινωνικές δραστηριότητες να συνδέονται με μια οργανική και αρμονική σχέση.
12. Στη συμμετοχή: με ένα σύστημα πλουραλιστικών και δημοκρατικών δομών συμμετοχής και μια διαχείριση της πόλης, που θα την χαρακτηρίζει η συνεργασία μεταξύ των ενδιαφερόμενων εταίρων, η αρχή της επικουρικότητας, η πληροφόρηση και η άρνηση κάθε κανονιστικής υπερβολής.

13. Σε μια οικονομική ανάπτυξη: για την οποία οι τοπικές αρχές, με καθαρούς στόχους και διαφάνεια, αναλαμβάνουν τις ευθύνες τους για τα δημιουργία, άμεσα ή έμμεσα, αυτής της οικονομικής προόδου και των ρυθμών της.
14. Για την αειφόρο διαρκή ανάπτυξη: όπου οι τοπικές αρχές, θα προσπαθούν να φτάσουν στη συμφιλίωση της οικονομικής ανάπτυξης με το περιβάλλον.
15. Για τα αγαθά και την παροχή υπηρεσιών: Με τη δυνατότητα πρόσβασης σε μια ευρεία επιλογή αγαθών και υπηρεσιών της απαιτούμενης ποιότητας, που προσφέρονται από τις τοπικές αρχές, τον ιδιωτικό τομέα, ή από τους δυο και από κοινού.
16. Στους φυσικούς πόρους και το φυσικό πλούτο: και στην ορθολογική αποτελεσματική και δίκαιη διαχείριση και εκμετάλλευσή τους από τις τοπικές αρχές, προς το συμφέρον όλων των πολιτών.
17. Στην ανάπτυξη της προσωπικότητας: με τη δημιουργία ενός πρόσφορου αστικού περιβάλλοντος που να ευνοεί την άνθηση της προσωπικότητας και την κοινωνική, πολιτιστική, ηθική και πνευματική ανάπτυξη του κάθε ανθρώπου.
18. Σε μια συνεργασία μεταξύ των τοπικών αρχών: τέτοια που θα επιτρέπει και θα ενθαρρύνει τους πολίτες να συμμετέχουν άμεσα στις διεθνείς σχέσεις της πόλης τους.

19. Στην αλληλεγγύη και τη συνυπευθυνότητα του πολίτη και της πόλης: που επιβάλλει, τόσο στις τοπικές αρχές όσο και στους πολίτες, να αναγνωρίσουν ότι τα παραπάνω δικαιώματα δεν είναι δυνατό να εξασφαλισθούν και να ασκηθούν, παρά μόνο στα πλαίσια μιας αμοιβαίας αποδοχής των κοινών ευθυνών και υποχρεώσεών τους

20. Το δικαίωμα στην ισότητα: με την υποχρέωση των τοπικών αρχών να διασφαλίζουν την άσκηση των δικαιωμάτων που αναφέρθηκαν, για όλους τους πολίτες, χωρίς αποκλεισμούς και διακρίσεις, λόγω φύλου, ηλικίας, καταγωγής και πεποιθήσεων ή για λόγους κοινωνικής, πολιτικής και οικονομικής κατάστασης ή φυσικού και πνευματικού μειονεκτήματος ή αναπηρίας.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΑΣΤΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ

Μείζον μέλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί η τοποθέτηση του ατόμου και των ενδιαφερόντων του στο επίκεντρο της ευρωπαϊκής ενοποίησης. Τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα έχουν αναγνωρίσει το σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων ως γενική αρχή του ευρωπαϊκού δικαίου και έχουν αναπτύξει πλήθος δικαιωμάτων συνδεδεμένων με την ελεύθερη κυκλοφορία στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο Ευρωπαϊκός Αστικός Χάρτης απευθύνεται στους Ο.Τ.Α. των κρατών – μελών και περιγράφει τα δικαιώματα των πολιτών στις ευρωπαϊκές πόλεις. Δεν περιέχει δεσμευτικούς κανόνες, αλλά μόνο πολιτικές κατευθύνσεις και ένα πλαίσιο δράσης για τους Ο.Τ.Α. που θα αναλάβουν να τον εφαρμόσουν. Αποτελεί το πιο προωθημένο κείμενο για τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Αυτοδιοίκησης, τοποθετεί τους πολίτες στο επίκεντρο της δράσης των Ο.Τ.Α. και υιοθετεί καινοτόμες μεθόδους και δράσεις για την επίλυση των σύγχρονων αστικών προβλημάτων.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Ο στόχος της ευρωπαϊκής πολιτικής για την απασχόληση είναι η προώθηση αξιοπρεπούς ποιότητας ζωής και επιπέδου διαβίωσης για όλους σε μια ενεργό και υγιή κοινωνία, χωρίς αποκλεισμούς. Έως σήμερα συνέβαλλε στη βελτίωση της ζωής εκατομμυρίων πολιτών της Ε.Ε., συμπεριλαμβανομένων των ανέργων, των ηλικιωμένων, των ατόμων με ειδικές ανάγκες, των κοινωνικά αποκλεισμένων, των ατόμων που αντιμετωπίζουν διακρίσεις στην αγορά εργασίας. Με τον τρόπο αυτό έχουν πρόσβαση σε έναν από τους ισχυρότερους ιστούς κοινωνικής ασφάλειας στον κόσμο.

Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η Ε.Ε. θεωρεί ότι το ανεπτυγμένο αίσθημα αλληλεγγύης μεταξύ των πολιτών είναι ζωτικής σημασίας για τη δημιουργία μιας σταθερής κοινωνίας και μιας ευρύτερα κατανομημένης εργασίας.

- ***Τι σημαίνει η Συνθήκη του Άμστερνταμ για την Ευρωπαϊκή πολιτική απασχόλησης***

Η συνθήκη του Άμστερνταμ αποτέλεσε μια σημαντική καμπή για την Ευρωπαϊκή πολιτική απασχόλησης. Στο Άμστερνταμ οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων προσέθεσαν στη Συνθήκη ένα ολόκληρο κεφάλαιο για την απασχόληση και για πρώτη φορά διακήρυξαν ότι η πολιτική απασχόλησης είναι κοινή ευρωπαϊκή αποστολή.

Η συνθήκη έδωσε νέες διαστάσεις στην ευρωπαϊκή κοινωνική πολιτική. Οι διατάξεις της εφαρμόζονται σε όλα τα κράτη – μέλη.

- ***Η ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση***

Στη Σύνοδο κορυφής του Λουξεμβούργου το 1997, οι Ευρωπαίοι Αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων χάραξαν για πρώτη φορά κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση «με στόχο την ανάπτυξη μιας ενεργούς πολιτικής για την αγορά εργασίας». Τα προληπτικά μέτρα ήταν αυτά που αποτέλεσαν την προτεραιότητα με έμφαση στην απασχολησιμότητα των ατόμων που αναζητούν εργασία, στο επιχειρηματικό πνεύμα, στην προσαρμοστικότητα των επιχειρήσεων και των εργαζομένων στην οικονομική και τεχνολογική αλλαγή και στην ισότητα των ευκαιριών γυναικών, ανδρών και ατόμων με ειδικές ανάγκες.

- ***Απασχολησιμότητα***

Αναφέρεται στις δεξιότητες των ατόμων που αναζητούν εργασία. Η κατάρτιση, η περαιτέρω κατάρτιση και οι ορθές συμβουλές σταδιοδρομίας είναι τα μέσα με τα οποία οι κυβερνήσεις μπορούν να εξασφαλίσουν ότι τα άτομα που αναζητούν εργασία έχουν τις δεξιότητες και την εξειδίκευση που απαιτεί η αγορά εργασίας.

Οι στόχοι είναι οι εξής:

- Σε όλους τους νέους πρέπει να προσφέρεται κατάρτιση, επιμόρφωση, απασχόληση ή πρακτική άσκηση πριν συμπληρώσουν έξι μήνες εργασίας.
- Στους άνεργους ενηλίκους πρέπει να προσφέρεται μια καινούργια αρχή, ειδικότερα μέσω της περαιτέρω κατάρτισης και του επαγγελματικού προσανατολισμού πριν συμπληρώσουν δώδεκα μήνες ανεργίας.
- Τουλάχιστον ένας στους πέντε άνεργους πρέπει να έχει δυνατότητα επιμόρφωσης ή περαιτέρω κατάρτισης.
- Το ποσοστό εγκατάλειψης του σχολείου πρέπει να μειωθεί και πρέπει να δημιουργηθεί ένα σύστημα μαθητείας ή να βελτιωθεί το υφιστάμενο σύστημα.

Οι κυβερνήσεις των κρατών – μελών μπορούν να επιτύχουν τους στόχους αυτούς, μόνο εάν οι οργανώσεις των εργοδοτών και των εργαζομένων συνάψουν συμφωνίες για την αύξηση του αριθμού των πρακτικών ασκήσεων, των μαθητειών, των δυνατοτήτων επιμόρφωσης και των άλλων δυνατοτήτων απόκτησης δεξιοτήτων.

- ***Επιχειρηματικό πνεύμα***

Για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας είναι σημαντικό να απλουστευθούν οι συνθήκες λειτουργίας των επιχειρήσεων. Η πρόθεση των χωρών της Ε.Ε.

είναι συνεπώς να καταστήσουν ευκολότερη τη δημιουργία μιας νέας επιχείρησης και την αυτοαπασχόληση μέσω:

- Του προσδιορισμού των υφιστάμενων εμποδίων στη δημιουργία μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των τυχόν αναγκαίων αλλαγών.
- Της μείωσης του φόρου και της επιβάρυνσης των εισφορών στην εργασία.
- Της αναζήτησης τρόπων δημιουργίας περισσότερων θέσεων εργασίας στον κοινωνικό τομέα.

- **Προσαρμοστικότητα**

Οι επιχειρήσεις και οι εργαζόμενοι υφίστανται πιέσεις για την προσαρμογή τους. Αντιμετωπίζουν νέες τεχνολογίες και μεταβαλλόμενες συνθήκες αγοράς. Αυτή η προσαρμογή πρέπει να διευκολυνθεί μέσω:

- Της ανάπτυξης στρατηγικών για τη σύγχρονη και ευέλικτη οργάνωση εργασίας μαζί με τους κοινωνικούς εταίρους.
- Της εξέτασης του, κατά πόσο, οι σημερινές εξαιρετικά διαφορετικές μορφές απασχόλησης καθιστούν αναγκαία νέα είδη συμβάσεων απασχόλησης.
- Της θέσπισης κινήτρων για ατομική και ενδοεπιχειρησιακή περαιτέρω κατάρτιση.

- **Ισότητα ευκαιριών**

Τα κράτη – μέλη της Ε.Ε. αποδίδουν ιδιαίτερη σημασία ώστε να εξασφαλισθεί ότι οι γυναίκες και οι άνδρες έχουν ίσες ευκαιρίες σταδιοδρομίας και στη βελτίωση της ένταξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες στην αγορά εργασίας. Για το λόγο αυτό αποφάσισαν:

- Τη λήψη μέτρων για να εξασφαλισθεί ότι περισσότερες γυναίκες μπορούν να απασχοληθούν και να αποκτήσουν πρόσβαση σε κλάδους και επαγγέλματα στα οποία προηγουμένως κυριαρχούσαν οι άνδρες.
- Τη βελτίωση της διαθεσιμότητας των εγκαταστάσεων παιδικής φροντίδας και των υπηρεσιών περίθαλψης για τους ηλικιωμένους, ώστε να καταστεί ευκολότερο για τις γυναίκες να αναλάβουν απασχόληση ή να παραμείνουν σε αυτή.
- Τη σταδιακή άρση των εμποδίων που καθιστούν δυσχερή για γυναίκες και άνδρες την επιστροφή στην εργασία ύστερα από κάποιο διάλειμμα.
- Την απόδοση ιδιαίτερης προσοχής στις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα άτομα με ειδικές ανάγκες για την εύρεση θέσης εργασίας.

- **Πως λειτουργεί στην πράξη η Ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση**

Οι κυβερνήσεις των κρατών – μελών ενέκριναν πολύ λεπτομερείς πολιτικές στα πλαίσια τεσσάρων βασικών αξόνων.

Οι άξονες της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση δεν παρέχουν απλώς καθοδήγηση στα κράτη – μέλη. Αποτελούν επίσης αναπόσπαστο τμήμα όλων των πολιτικών της Ε.Ε. Με τον τρόπο αυτό, εφαρμόζονται ταυτόχρονα σε περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Στα πλαίσια της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση, τα κράτη – μέλη συντονίζουν τις πολιτικές τους για την αγορά εργασίας σε έναν ετήσιο κύκλο.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί βασικό θέμα για τον άνθρωπο, τη φύση, το σύνολο της ζωής στον πλανήτη. Λέγοντας «περιβάλλον» εννοούμε το σύνολο των φυσικών πόρων και συνθηκών που διαμορφώθηκαν στο πέρασμα των αιώνων από τις ισορροπίες των δυνάμεων της φύσης.

Η παρέμβαση του ανθρώπου στις ισορροπίες αυτές ήταν αρκετή ώστε να δημιουργήσει το πρόβλημα της καταστροφής του περιβάλλοντος με φαινόμενα όπως η αύξηση της θερμοκρασίας (φαινόμενο του θερμοκηπίου), η εξαφάνιση της χλωρίδας και της πανίδας, η μόλυνση του αέρα και των υδάτων, η όξινη βροχή.

Παρόλα αυτά κάθε άνθρωπος, ως πολίτης μιας πόλης έχει το δικαίωμα να απολαμβάνει ένα υγιεινό και καθαρό περιβάλλον. Οι πόλεις πρέπει να διαθέτουν «πνεύμονες», έτσι ώστε οι πολίτες να μπορούν να αφήνουν το χτισμένο περιβάλλον και να έρθουν σε επαφή με τη χλωρίδα και την πανίδα, το φυσικό περιβάλλον.

Προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στη δημιουργία χώρων πρασίνου, ώστε η βλάστηση να καταλάβει μια πιο σημαντική θέση στη διαμόρφωση των δημοσίων χώρων και συνοικιών.

Στον τομέα αυτό, και λόγω της έκτασης του προβλήματος, έχει ήδη δραστηριοποιηθεί η Ε.Ε. έχοντας συστήσει Επιτροπή Περιβάλλοντος με αρμοδιότητες που αφορούν τις πολιτικές περιβάλλοντος και τα μέτρα προστασίας για την καταπολέμηση της ρύπανσης, του αέρα, του εδάφους και των υδάτων. Στις αρμοδιότητες της ανήκουν επίσης η επισήμανση, η χρήση, η μεταφορά και η αποθήκευση επικίνδυνων ουσιών.

Τα πεδία δράσης στα οποία δίνεται προτεραιότητα είναι τα ακόλουθα:

- Διαχείριση των φυσικών πόρων σύμφωνα με την αρχή της αειφορίας.
- Ολοκληρωμένος έλεγχος ρύπανσης και πρόληψης της παραγωγής αποβλήτων.
- Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και αποτελεσματική χρήση των μη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- Βελτίωση στη διαχείριση συγκοινωνιών και μεταφορών.
- Εκτίμηση των βιομηχανικών κινδύνων με σκοπό τη βελτίωση της δημόσιας υγείας και ασφάλειας.

Η Επιτροπή αποφάσισε για πρώτη φορά να ζητήσει από το δικαστήριο να επιβάλλει ποινές στα κράτη – μέλη που δεν εκτελούν τις αποφάσεις του

Δικαστηρίου σε εφαρμογή του άρθρου 171 της Συνθήκης για την Ε.Ε. Στις 5 Ιουνίου 1996 η Επιτροπή υιοθέτησε τα κριτήρια τα οποία επιτρέπουν την εφαρμογή αυτού του νέου μέσου.

Στις 29 Ιανουαρίου 1997, η Επιτροπή αποφάσισε να προσφύγει στο Δικαστήριο, ζητώντας την επιβολή ποινών στη Γερμανία και την Ιταλία επειδή δεν εφάρμοσαν αποφάσεις που τις καταδίκασαν για μη τήρηση διαφόρων οδηγιών αναφορικά με το περιβάλλον.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

Η Ε.Ε. εκτός από πολιτική, γεωγραφική και οικονομική οντότητα, αποτελεί και κοινή πολιτιστική κληρονομιά. Ο Αριστοφάνης, ο Αισχύλος, ο Πλάτωνας και ο Αριστοτέλης, ο Μπετόβεν, ο Σαίξπηρ, ο Μολιέρος και πολλοί άλλοι είναι κοινό κτήμα όλων των Ευρωπαίων. Είναι λοιπόν σαφές ότι υπάρχει η συνειδησιακή βάση για μια ευρωπαϊκή πολιτιστική ταυτότητα. Παράλληλα, σημαντικό χαρακτηριστικό της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς είναι η ποικιλία και η πολυμορφία της, που αποτελεί και τη δύναμη της Ευρώπης.

Η Ε.Ε. συμβάλλει στην ανάπτυξη των πολιτισμών των κρατών - μελών και σέβεται την εθνική και περιφερειακή πολυμορφία τους, ενώ ταυτόχρονα προβάλλει την κοινή πολιτιστική κληρονομιά. Η δράση της κοινότητας αποσκοπεί στην ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών – μελών με σκοπό τη διάδοση του πολιτισμού και της ιστορίας των ευρωπαϊκών λαών και ταυτόχρονα τη διατήρηση και προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς ευρωπαϊκής σημασίας.

Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές έχουν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στην παροχή καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων. Σε μια εποχή που τα πάντα αμφισβητούνται, η τέχνη μπορεί να βοηθήσει στην επανασύνδεση των ανθρώπινων δεσμών και στην εξεύρεση νέων ψυχαγωγικών δρόμων.

Η αρχιτεκτονική δημιουργία, η γλώσσα, οι τέχνες, η μουσική, η λογοτεχνία είναι μορφές της πλούσιας ιστορικής πολιτιστικής κληρονομιάς και η έκφραση της συλλογικής μνήμης μιας πόλης. Τα παραπάνω καθορίζονται από το

γεωγραφικό χώρο, το κλίμα και τις ιδιαίτερες συνθήκες διαβίωσης και επικοινωνίας, στοιχεία που δίνουν έναν ξεχωριστό χαρακτήρα σε κάθε πολιτισμό και ταυτίζουν τους πολίτες μιας κοινωνίας με τον πολιτισμό τους.

Στα πλαίσια αυτά τονίζεται ιδιαίτερα, ότι με τη δημιουργία προϋποθέσεων επιμόρφωσης, διαρκούς ενημέρωσης και συνεχούς φροντίδας για τη Νεότητα, επιταχύνεται η διασφάλιση της πολιτιστικής πρωτογενούς εθνικής κληρονομημένης περιουσίας, ενώ επίσης τονίζεται ότι ο πολιτισμός είναι μοναδικός τρόπος ζωής, ο οποίος αναβαθμίζει και απελευθερώνει κοινωνικά το άτομο.

Οι Δήμοι μέσα από το θεσμό των πολιτιστικών Δικτύων και μέσα από προγράμματα πολιτιστικών δρώμενων, αναπτυξιακών πρωτοβουλιών, απασχόλησης σε συνεργασία με τους κρατικούς φορείς, μπορούν να επιτύχουν τη συμμετοχή των νέων στους παραδοσιακούς κοινωνικούς θεσμούς.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ

Άνθρωποι με αναπηρίες υπάρχουν σε όλα τα μέρη του κόσμου και σε όλες τις κοινωνικές τάξεις. Οι αιτίες και οι συνέπειες της αναπηρίας ποικίλουν. Οι διαφοροποιήσεις αυτές είναι το αποτέλεσμα των διαφορετικών κοινωνικοοικονομικών συνθηκών και των διαφορετικών προβλέψεων που τα κράτη – μέλη κάνουν για την ευημερία των πολιτών τους. Η άγνοια, η αμέλεια, οι προλήψεις και ο φόβος είναι οι κοινωνικοί παράγοντες που πάντα απομόνωναν τους ανθρώπους με αναπηρίες και εμπόδιζαν την ανάπτυξή τους.

Ωστόσο, οι άνθρωποι με κάποια σωματική ή νοητική διαφορετικότητα έχουν δικαίωμα να αντιμετωπίζονται ισότιμα με τους υπόλοιπους και να απολαμβάνουν οτιδήποτε παρέχεται στα υπόλοιπα μέλη της κοινωνίας.

Για να επιτευχθεί αυτό, τα κράτη θα πρέπει να δράσουν σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. Αρχικά είναι απαραίτητο η κοινωνία να ενημερωθεί περισσότερο για τα προβλήματα των ανθρώπων με αναπηρίες, τις ανάγκες τους, το δυναμικό τους, τα δικαιώματά τους και τη συμβολή τους στην κοινωνία.

Αναγνωρίζοντας τη συνολική σημασία της προσπελασιμότητας στη διαδικασία της εξίσωσης των ευκαιριών, τα κράτη πρέπει να ξεκινήσουν προγράμματα δράσης ώστε να κάνουν το φυσικό περιβάλλον προσπελάσιμο και να πάρουν μέτρα ώστε να εξασφαλίσουν την πρόσβαση στις πληροφορίες και την επικοινωνία.

Στον τομέα της εκπαίδευσης πρέπει να γίνει κατανοητό ότι η εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρίες είναι αναπόσπαστο κομμάτι του εκπαιδευτικού συστήματος. Στην κατεύθυνση αυτή κρίνεται απαραίτητη η χρήση οπτικοακουστικών συστημάτων νέας τεχνολογίας καθώς και εξειδικευμένου διδακτικού προσωπικού.

Τέλος, στον τομέα της εργασίας είναι απαραίτητο να γίνει σαφές ότι τα «διαφορετικά» άτομα μπορούν και πρέπει να προσφέρουν. Πολλές φορές μια ιδιαιτερότητα αν αξιοποιηθεί μπορεί να αποδώσει τα μέγιστα. Το μόνο που απαιτείται είναι να δοθούν κίνητρα τόσο στους εργοδότες ώστε να αναλαμβάνουν να απασχολούν άτομα με αναπηρίες δημιουργώντας τις ευνοϊκότερες για εργασία συνθήκες, όσο και στα ίδια τα άτομα εξισώνοντας τα με τους υπόλοιπους εργαζόμενους, με σεβασμό της ιδιαιτερότητά τους.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

Η υγεία αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα και απαραίτητη προϋπόθεση για την εξασφάλιση συνθηκών για πλήρωση και αυταξίωση της ανθρώπινης ζωής. Η επίτευξη αυτής της κατάστασης αποτελεί ευθύνη της Πολιτείας. Βασική αποστολή της Πολιτείας είναι η διατήρηση και βελτίωση της υγείας των πολιτών και όχι μόνο η αντιμετώπιση της ασθένειας.

Ένα Σύστημα Υγείας πρέπει να εξασφαλίζει πρόσβαση, αποτελεσματικότητα, αξιοπιστία, ποιότητα και συνέχεια φροντίδας ενώ οι ανάγκες και επιθυμίες των πολιτών πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, τόσο στην ίδρυση όσο και στην επέκταση και αλλαγή των υποδομών και υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας.

Για την επίτευξη των παραπάνω απαιτείται αγωγή, ενημέρωση, πρόληψη και προαγωγή, ενώ βασικές προϋποθέσεις είναι:

➤ **ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ**

Οργάνωση και λειτουργία σύγχρονων κεντρικών, περιφερειακών και νομαρχιακών υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, αντικείμενο των οποίων είναι:

1. Ο έλεγχος των παραγόντων κινδύνου για την υγεία.
2. Η εκπόνηση, προώθηση και εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης, αγωγής και προαγωγής της υγείας.
3. Η συμβολή στην πρόληψη των ατυχημάτων.

4. Η επιδημιολογική έρευνα.

➤ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ

Αυτή παρέχεται από:

1. Τον ιδιωτικό τομέα.
2. Εξωτερικά ιατρεία των Νοσοκομείων.
3. Κέντρα Υγείας και Αγροτικά Ιατρεία.
4. Σταδιακή ανάπτυξη του θεσμού των κινητών εξωτερικών ιατρείων.
5. Ανάπτυξη συστήματος επείγουσας περίθαλψης με τη χρησιμοποίηση κινητών ιατρικών μονάδων που θα καλύπτει όχι μόνο την περιφέρεια αλλά και τον αστικό πληθυσμό πόλεων.
6. Αξιοποίηση δυνατοτήτων τεχνολογίας για ανάπτυξη εφαρμογών τηλεϊατρικής και διασύνδεση ιατρείων απομακρυσμένων περιοχών με μεγάλα νοσοκομεία του κέντρου.

Δημόσιος και ιδιωτικός τομέας μπορούν να συμμετέχουν με σχέση άμιλλας και λειτουργικής διασύνδεσης, αφού η Πολιτεία ορίσει με σαφήνεια το νομοθετικό πλαίσιο κάτω από το οποίο θα λειτουργούγ.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΖΩΗΣ

Στο μεγαλύτερο μέρος των ευρωπαϊκών πόλεων το φαινόμενο της εγκληματικότητας έχει καταστεί μείζον πολιτικό, κοινωνικό, επιστημονικό και επαγγελματικό πρόβλημα.

Η ασφάλεια ωστόσο είναι υπόθεση όλων. Οι πολίτες έχουν δικαίωμα στην αίσθηση της ασφάλειας στον τόπο τους, ώστε να μπορούν να δραστηριοποιούνται χωρίς να αντιμετωπίζουν κινδύνους που αφορούν τη ζωή τους.

Μεγάλο μέρος της συνεργασίας στους τομείς της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων εντάσσεται στους κοινοτικούς κανόνες: συμμετοχή όλων των οργάνων, έλεγχος της νομιμότητας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Στον κοινοτικό Πυλώνα περιελήφθησαν: η πολιτική για τις θεωρίες εισόδου, οι όροι χορήγησης άδειας παραμονής στους μετανάστες και οι διαδικασίες ασύλου.

Η κατάργηση των συνοριακών ελέγχων είχε επιτευχθεί αλλά εκτός του πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η συνθήκη του Άμστερνταμ ενσωματώνει τη συνθήκη του Σέγκεν στο ενιαίο θεσμικό πλαίσιο της Ε.Ε. Το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ιρλανδία και η Δανία έχουν πετύχει αυτοεξαίρεση γιατί επιδιώκουν αυστηρότερες ρυθμίσεις ελέγχων. Μετέχουν στη συνολική δομή του συστήματος αλλά συνεχίζουν τους ελέγχους όλων των ταξιδιωτών που εισέρχονται στο έδαφός τους. Το ειδικότερο πρωτόκολλο για τη Δανία εξασφαλίζει διαφύλαξη της Σκανδιναβικής Ένωσης Διαβατηρίων. Με την

ένταξη της γραμματείας του Σέγκεν στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου της Ε.Ε. και του νομικού της πλαισίου στο κοινοτικό κεκτημένο επιτυγχάνεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, αλλά ταυτόχρονα εξασφαλίζεται στους πολίτες της Ε.Ε. ο δημόσιος έλεγχος και αποτελεσματικά διαθέσιμα δικαστικά μέσα προσφυγής σε περίπτωση παραβίασης των δικαιωμάτων τους.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗ ΜΟΡΦΩΣΗ

Οι άνθρωποι είναι το πολυτιμότερο κεφάλαιο της Ευρώπης και αποτελούν το επίκεντρο των πολιτικών της. Η επένδυση στον άνθρωπο και η ανάπτυξη ενεργού και δυναμικού κράτους κοινωνικής πρόνοιας έχει ζωτική σημασία για τη θέση της Ε.Ε. στην οικονομία της γνώσης και δεν θα επιτείνει τα υφιστάμενα κοινωνικά προβλήματα της ανεργίας, του κοινωνικού αποκλεισμού και της φτώχειας.

Το δικαίωμα στη μόρφωση είναι δικαίωμα όλων των ανθρώπων, ανεξαρτήτως φύλου ή εθνικότητας.

Στην κατεύθυνση αυτή, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θέτει τους ακόλουθους στόχους:

- Ο αριθμός των ατόμων ηλικίας 18 – 24 ετών που έχουν τελειώσει το τριτάξιο γυμνάσιο χωρίς να έχουν κάποια επαγγελματική κατάρτιση πρέπει να μειωθεί δραστικά.
- Τα σχολεία και τα κέντρα κατάρτισης θα συνδεθούν με το διαδίκτυο και θα συνεργασθούν μεταξύ τους και με τις επιχειρήσεις και τα ερευνητικά κέντρα.
- Νέες βασικές δεξιότητες πρέπει να είναι η πληροφορική, οι ξένες γλώσσες, η τεχνολογική αντίληψη, το επιχειρηματικό πνεύμα και οι κοινωνικές δεξιότητες.

- Τέλος, ιδρύεται μια πανευρωπαϊκή βάση δεδομένων για θέσεις απασχόλησης και ευκαιρίες μάθησης.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΟΝ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ

Ο αθλητισμός θα πρέπει να είναι σε θέση να διατηρήσει την λειτουργική του αυτονομία, ασφαλής από κάθε πολιτική ή οικονομική χειραγώγηση. Η πρόσφατη ιστορία έχει παραδείγματα που ο Ευρωπαϊκός αθλητισμός χρησιμοποιήθηκε ως εργαλείο στην υπηρεσία ορισμένων πολιτικών ιδεολογιών. Είναι όμως ουσιαστικό να προστατευθεί από την υπερεμπορευματοποίηση η οποία ενδεχομένως θα ατρεβλώσει τις αξίες του. Ωστόσο, είναι αναγκαία η συνεργασία μεταξύ δημοσίων αρχών, αθλητικών οργανώσεων και επιχειρήσεων ώστε να διασφαλιστεί η αρμονική και ολοκληρωμένη ανάπτυξη του αθλητισμού.

Η οργάνωση του αθλητισμού στην Ευρώπη βασίζεται στο ομοσπονδιακό σύστημα, δομημένη γύρω από τις αναγνωρισμένες διοικούσες αθλητικές ομοσπονδίες σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Τα αθλητικά σωματεία είναι η βάση του Ευρωπαϊκού αθλητισμού. Συνιστάται η διατήρηση και παρακίνηση αυτής της κατάστασης διότι εκπροσωπούν ουσιαστικές μονάδες για κοινωνική συνοχή.

Αυτή η οργάνωση διασφαλίζει την πραγματική αλληλεγγύη μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών, μεταξύ των διαφόρων επιπέδων πρακτικής. Οι αθλητικές ομοσπονδίες πρέπει να αναπτύξουν περαιτέρω την ιδέα της αλληλεγγύης. Η αλληλεγγύη θα πρέπει να λειτουργεί φυσιολογικά σε δύο κατευθύνσεις. Οριζόντια, στοχεύει στην εγγύηση της ισορροπίας των δυνάμεων μεταξύ των συμμετεχόντων στους αυτούς αγώνες.

Η επιχειρηθείσα αποσκίρτηση των σωματείων να οργανωθούν γύρω από οικονομικές ομάδες θα έθετε σε κίνδυνο αυτό το ισορροπημένο σύστημα που επέτρεψε την φυσική άνθηση του Ευρωπαϊκού αθλητισμού. Είναι σημαντικό να βρεθεί η κατάλληλη ισορροπία για την εγγύηση της συμμόρφωσης με τους εθνικούς και κοινοτικούς κανόνες, ενώ θα σέβεται την αυτονομία των αθλητικών οργανώσεων.

Μια από τις κύριες προτεραιότητες για τις δραστηριότητες που έχουν αναλάβει οι αθλητικές οργανώσεις θα πρέπει να είναι η προστασία των νέων. Συνεπώς, είναι σημαντικό να διασφαλισθεί η αρμονική ανάπτυξη των νέων ώστε να αποφευχθούν οι φυσικές και ψυχολογικές διαταραχές, που θα μπορούσαν να επιφέρουν σε αυτούς συνέπειες για όλη την ζωή. Αυτή είναι η πρώτη ευθύνη των γονέων και των οικογενειών, αλλά αφορά επίσης και όλη την κοινωνία. Επίσης, είναι σημαντική η εγγύηση της πρόσβασης στις αθλητικές δραστηριότητες όλων των παιδιών για να βελτιώσουν την υγεία τους και να αναπτύξουν τις κοινωνικές ικανότητες τους. Οι δημόσιες αρχές, σε όλα τα επίπεδα, καλούνται να λάβουν υπόψη τους τον αθλητισμό στην προετοιμασία νέων δράσεων εντός του πλαισίου των πολιτικών κοινωνικής ολοκλήρωσης, του αγώνα ενάντια στον ρατσισμό, του περιβάλλοντος, της δημόσιας υγείας, της εκπαίδευσης και των νέων. Η Ευρωπαϊκή Ένωση καλείται να αναλάβει ειδικές δράσεις για να ενημερώσει σχετικά με τις δυνατότητες που προσφέρονται ιδιαίτερα από τα προγράμματα εκπαίδευσης, ταλέντων, προετοιμασίας και νέων μεταξύ των αθλητικών οργανώσεων.

Καλείται επίσης να αναγνωρίσει το ρόλο που μπορεί να διαδραματίσουν οι αθλητικοί οργανισμοί στην προώθηση των δημοκρατικών αξιών και της ενεργού συμμετοχής των νέων. Επίσης ο αθλητισμός θα πρέπει να χρησιμοποιείται για την ολοκλήρωση των μειονοτήτων, για τον αγώνα ενάντια στον ρατσισμό και για την προώθηση των αξιών της ανοχής και του «ευ αγωνίζεσθαι» στην κοινωνία μας.

Η εθελοντική βοήθεια ήταν ένας από τους κύριους παράγοντες που συνεισέφεραν στην ανάπτυξη του Ευρωπαϊκού Αθλητισμού. Προς το παρόν, ο επαγγελματισμός αυξάνεται και συμπληρώνει τον τομέα του εθελοντισμού. Αυτό σημαίνει συνεχή αύξηση των εργασιών που σχετίζονται με τον αθλητισμό. Οι δημόσιες αρχές θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους τις νέες δυνατότητες που προσφέρονται σε αυτόν τον τομέα, ιδιαίτερα στον πλαίσιο των εργασιών που έχουν τοπική βάση. Ωστόσο, συνίσταται επίσης να θεωρηθούν τα χαρακτηριστικά της αθλητικής απασχόλησης, η οποία συχνά έχει ορισμένη διάρκεια και επηρεάζεται υπερβολικά από τον εποχιακό χαρακτήρα της.

Η έννοια των ίσων ευκαιριών θα είναι παρούσα σε όλες τις διαστάσεις του αθλητισμού, στους αθλητικούς τομείς, στα ΜΜΕ και στα επίπεδα διοίκησης των αθλητικών οργανισμών, καθιστώντας τον αθλητισμό προσιτό σε όλους σε κάθε επίπεδο.

Ο αθλητισμός ως μέσο προώθησης της ολοκλήρωσης ατόμων με ειδικές ανάγκες, θα πρέπει να τύχει ειδικής προσοχής από τις δημόσιες αρχές και τις αθλητικές ομοσπονδίες. Γι' αυτό τον τομέα του Ευρωπαϊκού πληθυσμού, ο

αθλητισμός αποτελεί μέθοδο για να υπερβεί κανείς τον εαυτό του, η οποία αξίζει όχι μόνο την υποστήριξη των κυβερνήσεων, αλλά και την χρησιμοποίηση μέρους των κερδών που προέρχονται από τον πρωταθλητισμό.

Ο Ευρωπαϊκός αθλητισμός είναι η καθοδηγήτρια δύναμη του παγκόσμιου αθλητισμού. Ο αθλητισμός πρέπει να είναι το εργαλείο προώθησης της ειρήνης και φιλίας, για το πλησίασμα των λαών ως πολιτιστική κληρονομιά.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

Η κατοικία είναι ο προσωπικός χώρος του ανθρώπου, ο χώρος με τον οποίο συνδέεται και ταυτίζεται με την πόλη που ζει. Μαζί με την εργασία, την αναψυχή και τις μεταφορές αποτελεί μια από τις μεγάλες λειτουργίες της αστικής ζωής.

Η εξασφάλιση διαμονής και το δικαίωμα σε μια κατοικία προβλέπονται στο άρθρο 25 της « Παγκόσμιας Διακήρυξης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων».

Ως προς το δικαίωμα στην κατοικία, ο Χάρτης αναθέτει σημαντικά καθήκοντα στις τοπικές αρχές. Έτσι, εκεί που οι τοπικές αρχές έχουν τη θεσμική ικανότητα να ασκήσουν πολιτική κατοικίας πρέπει να την ασκούνε με γνώμονα την εξασφάλιση σε όλους τους κατοίκους, χωρίς διακρίσεις, υγιεινούς, ασφαλούς και οικονομικά προσιτής κατοικίας με ποικιλία και ελευθερία επιλογής. Εάν άλλωστε η κατοικία είναι ανεπαρκής ή απρόσφορη, συντελεί στην ανασφάλεια, γεννάει τη βία, οδηγεί στην απομόνωση, τη μισαλλοδοξία και το ρατσισμό.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Ένα από τα βασικά δικαιώματα του ανθρώπου για τη βελτίωση της ζωής του στις πόλεις είναι το δικαίωμα στη μετακίνηση και στις μεταφορές.

Η ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων εγγράφεται σε μια ευρύτερη αντίληψη, εκείνη της ενιαίας αγοράς, που περιλαμβάνει επίσης τρεις άλλες ελευθερίες: την ελεύθερη κυκλοφορία κεφαλαίων, εμπορευμάτων και υπηρεσιών.

Μολονότι αρχικώς η ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων είχε προπαντός οικονομικό χαρακτήρα και δεν αφορούσε παρά τους εργαζόμενους, σταδιακά η αντίληψη επανεξετάσθηκε για να επιτρέψει σε κάθε πολίτη της Ένωσης να κυκλοφορεί και να διαμένει ελεύθερα στο έδαφος των κρατών – μελών.

Έτσι, στον τομέα της μετακίνησης ενισχύονται ολοένα και περισσότερο τα δικαιώματα των Ευρωπαίων πολιτών μέσα από δράσεις και μέτρα που προωθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Συγκεκριμένα, τα μέτρα που εισηγήθηκε η Κομισιόν στο Συμβούλιο των υπουργών είναι τα εξής:

- Απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών για την ελεύθερη διακίνηση των προσώπων.

- Επέκταση του δικαιώματος παραμονής σε άλλο κράτος – μέλος χωρίς καμία απολύτως διατύπωση από 3 έως 6 μήνες.
- Χορήγηση παραμονής διάρκειας σε κάθε Ευρωπαίο πολίτη ο οποίος είναι εγκατεστημένος πάνω από 4 χρόνια σε χώρα – μέλος διαφορετικής από εκείνης της προέλευσής του.
- Διευκόλυνση της διακίνησης και εγκατάστασης των μελών της οικογένειας ενός Ευρωπαίου πολίτη, ανεξάρτητα από την καταγωγή του ενός εκ των δυο μελών, δηλαδή από το εάν είναι κοινοτικό ή όχι.
- Περιορισμός της παρεμπόδισης εγκατάστασης Ευρωπαίων για λόγους δημόσιας τάξης ή υγείας.

Αναφορικά με τη χορήγηση παραμονής διάρκειας, η Επιτροπή πιστεύει ότι από τη στιγμή που ένας πολίτης έχει εγκατασταθεί σε μια χώρα 4 χρόνια, έχει αποδείξει τη θέληση του να ενσωματωθεί στη χώρα υποδοχής.

Τα περισσότερα κράτη – μέλη σήμερα χορηγούν άδεια παραμονής πενταετούς διάρκειας και στη συνέχεια ανανεώνεται υπό προϋποθέσεις. Μια άλλη σημαντική απλούστευση που εισάγει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει να κάνει με τις διοικητικές διατυπώσεις στις οποίες υπόκεινται σήμερα οι μη εργαζόμενοι και οι φοιτητές που διακινούνται και εγκαθίστανται στο εσωτερικό της Κοινότητας. Οι αρμόδιες αρχές των κρατών υποδοχής, τους ζητούν να αποδείξουν ότι διαθέτουν τους απαραίτητους πόρους διαβίωσης καθώς και ασφάλειας ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Η νέα πρόταση της Κομισιόν αντικαθιστά αυτή τη διαδικασία με μια απλή δήλωση του ενδιαφερόμενου ότι πληροί τις παραπάνω προϋποθέσεις.

Στον τομέα των μεταφορών, παρατηρεί κανείς πως στις σύγχρονες πόλεις τα αποτελέσματα που ακολουθούν τις εναλλαγές της κυκλοφορίας είναι θεαματικά. Άλλωστε, η δυνατότητα μετακίνησης έχει πολλαπλές συνέπειες. Ευνοεί την επιλογή του περιβάλλοντος κατοικίας και εργασίας, τις επιλογές προσώπων και τους χώρους που θα ήθελε κανείς να συχνάζει. Για το λόγο αυτό τα κράτη – μέλη επενδύουν μεγάλα χρηματικά ποσά σε έργα που έχουν σχέση με κατασκευή οδικών αξόνων, λιμανιών αλλά και μεταφορών στο εσωτερικό των πόλεων.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ή Δικαστήριο του Στρασβούργου, όπως είναι ευρύτερα γνωστό, είναι ένα διεθνές δικαιοδοτικό όργανο. Συμμετέχουν σ' αυτό 41 ευρωπαϊκές χώρες, στις οποίες και οι 15 της Ε.Ε. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο εξετάζει, υπό ορισμένους όρους, προσφυγές ατόμων που παραπονούνται για παραβιάσεις δικαιωμάτων που διασφαλίζονται από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Η Σύμβαση αυτή είναι μια διεθνής συνθήκη με την οποία τα Κράτη που προσχώρησαν σ' αυτήν, ανέλαβαν την υποχρέωση να σέβονται ορισμένα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα. Τα δικαιώματα αυτά αναφέρονται στην σύμβαση αυτή καθώς και σε τέσσερα ακόμη πρόσθετα πρωτόκολλα (τα 1, 4, 6 και 7) που έχουν επικυρωθεί επίσης από τα Κράτη. Η Ελλάδα επικύρωσε τη Σύμβαση με τον Ν. 2329/1953.

Τα προστατευόμενα από τη σύμβαση και τα πρωτόκολλα, συνοπτικώς, δικαιώματα είναι:

Δικαίωμα στη Ζωή, την Ελευθερία, την Ασφάλεια, την Δίκαιη Δικαστική Προστασία, στο Τεκμήριο Αθωότητας, στο Σεβασμό στην Προσωπική Ζωή, την Οικογενειακή Ζωή, την Κατοικία, την Αλληλογραφία, στην Ελευθερία Σκέψης και Συνείδησης, στην Επιλογή Λατρείας και Θρησκείας, στις Ελευθερίες Έκφρασης, Γνώμης και Συνεταιριζέστε, Γάμου και Οικογενείας, Αποτελεσματικής Προσφυγής, Προστασίας Περιουσίας, Μόρφωσης και Παιδείας, Ελευθέρων Δημοκρατικών Εκλογών, Μυστικών Εκλογών, Ελευθερίας Έκφρασης Λαϊκής Θέλησης, καθώς και οι απαγορεύσεις

Βασανιστηρίων, Δουλείας, Αναγκαστικής Εργασίας, Επιβολής Ποινής χωρίς Δίκη, Διακρίσεων στην απόλαυση Δικαιωμάτων και Ελευθεριών, Κατάχρησης Εξουσίας.

Σκοπός του Ε.Δ. είναι να αναδείξει το άτομο ως υποκείμενο του Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου μέσω των αυστηρών κανόνων δικαίου της Συμβάσεως για τα δικαιώματα του Ανθρώπου και της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών.

Το Ε.Δ. ασκεί δικαστικό έλεγχο του σεβασμού των δικαιωμάτων που προστατεύονται. Αν παραβιασθεί οποιοδήποτε δικαίωμα από οποιοδήποτε αρχή Κράτους-μέλους (νομοθετική, εκτελεστική, δικαστική) το Ε.Δ. επιβάλλει επανόρθωση και χρηματική αποζημίωση.

Αν ένα άτομο κρίνει ότι ένα Κράτος-μέλος παραβίασε σε βάρος του ένα από τα ανωτέρω δικαιώματα, μπορεί να προσφύγει στο Ε.Δ. Το Ε.Δ. μπορεί να εξετάσει μόνο προσφυγές που σχετίζονται με τα δικαιώματα που αναφέρονται στη Σύμβαση και τα Πρωτόκολλα. Αποκλείεται κάθε άλλος λόγος προσφυγής. Δεν είναι Δικαστήριο ανωτέρου βαθμού (π.χ. Εφετείο) στο οποίο προσφεύγει κάποιος για να προσβάλει αποφάσεις εθνικών δικαστηρίων ούτε και μπορεί να ανατρέψει ή να τροποποιήσει τις αποφάσεις των εθνικών δικαστηρίων.

Το Ε.Δ. δέχεται προσφυγές μόνο εναντίον Κρατών-μελών και μόνο για θέματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα Δημοσίας Αρχής (Κοινοβουλίου, Διοίκησης, Δικαστηρίων κ.λ.π.) ενός από τα Κράτη.

Δεν εξετάζει προσφυγές που στρέφονται κατά ιδιωτών ή νομικών προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου.

Πριν προσφύγει κάποιος στο Ε.Δ. θα πρέπει να έχει προηγουμένως εξαντλήσει όλα τα ένδικα και άλλα μέσα.

Γ' ΜΕΡΟΣ

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΑ ΔΙΚΑΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ.

Η ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η έννοια της τοπικής υπόθεσης αποτελεί τον πυρήνα της τοπικής αυτοδιοίκησης και το σκοπό κατοχύρωσής της στο πλαίσιο της κρατικής πολιτειακής οργάνωσης των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όπως προβλέπεται από τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας, η άσκηση των δημοσίων αρμοδιοτήτων πρέπει να ανήκει κατά προτίμηση στις πλησιέστερες προς τους πολίτες αρχές.

Από τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας ορίζεται ως τοπική αυτονομία το δικαίωμα και η πραγματική ικανότητα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης να ρυθμίζουν και να διευθύνουν, στο πλαίσιο του νόμου, με δική τους ευθύνη και προς όφελος του πληθυσμού τους ένα σημαντικό μέρος των υποθέσεων.

Στην Ελλάδα, η τοπική αυτοδιοίκηση κατοχυρώνεται συνταγματικά τόσο ως εγγύηση του θεσμού (θεσμική εγγύηση), όσο και ως θεμελιώδες δικαίωμα κοινωνικής οργάνωσης, αφού, όπως ρητά ορίζεται στο άρθρο 102 του Συντάγματος, "η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους οργανισμούς

τοπικής αυτοδιοίκησης, των οποίων την πρώτη βαθμίδα αποτελούν οι δήμοι και οι κοινότητες. Οι λοιπές βαθμίδες ορίζονται με νόμο".

Η συνταγματικά κατοχυρωμένη αρμοδιότητα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) είναι αποκλειστική και απαραβίαστη.

Με τη σύγκριση του νομοθετικού πλαισίου των περιφερειακών και τοπικών αρχών στις χώρες - μέλη της Ε.Ε., διακρίνονται διαφορές και ομοιότητες στην οργάνωση και λειτουργία τους και καταδεικνύονται οι εθνοκεντρικές αντιλήψεις και ιδιαιτερότητες των συστημάτων αυτών, τα οποία διαφοροποιούνται αισθητά από χώρα σε χώρα. Η βασική διάρθρωση «κρατικές αρχές - περιφερειακές αρχές - τοπικές αρχές» αποτελεί το κυριότερο κοινό χαρακτηριστικό γνώρισμα των θεσμικών αυτών συστημάτων, χωρίς όμως να υπάρχει πλήρης αντιστοιχία αναφορικά με τη δομή, την οργάνωση και την κατανομή των αρμοδιοτήτων τους. Η περιφερειακή αυτοδιοίκηση διέπεται ως ένα βαθμό από κοινές τάσεις και αντιλήψεις στα θέματα της αποκέντρωσης.

Μεθοδολογικά μπορούμε να κατατάξουμε τις χώρες της Ε.Ε. σε τέσσερις κατηγορίες. Στις χώρες όπου η βασική διάρθρωση αποτελείται από τρία επίπεδα τοπικής αυτοδιοίκησης (περιφέρειες, νομοί, δήμοι), στις χώρες η διάρθρωση των οποίων αποτελείται από 2 επίπεδα (νομοί, δήμοι), στις χώρες με μοναδικό επίπεδο (δήμοι), όπως η Φινλανδία και τέλος την τέταρτη κατηγορία αποτελούν οι ομοσπονδιακές χώρες Αυστρία, Βέλγιο, Γερμανία,

καθώς και η Μεγάλη Βρετανία, οι οποίες ακολουθούν διαφορετικό σύστημα αποκέντρωσης από αυτό των υπολοίπων ευρωπαϊκών χωρών.

Στην πρώτη κατηγορία, όπου ακολουθείται η βασική διάρθρωση περιφέρειες, νομοί, (με διάφορες ονομασίες), δήμοι και κοινότητες περιλαμβάνονται η Γαλλία (Regions, Departments, Communes), η Ιταλία (Regioni, Province, Comuni), η Ισπανία (Comunidades, Provincias, Municipalities) και η Σουηδία (συμβούλια κομητειών, νομοί - κομητείες και δήμοι).

Στην δεύτερη κατηγορία, όπου ακολουθείται η διοικητική διάρθρωση των δύο επιπέδων, δηλαδή νομοί (επαρχίες) και δήμοι - κοινότητες, περιλαμβάνονται η Δανία (Amtskommuner, Kommuner), το Λουξεμβούργο (Districts, Communes), η Ολλανδία (Provinces, Gemeenten) και η Πορτογαλία (Regioes, Freguesias - Municipios).

- ***Οι αρμοδιότητες των περιφερειών της Ε.Ε.***

Στις χώρες της πρώτης κατηγορίας (Γαλλία, Ιταλία, Ισπανία, Σουηδία) τα περιφερειακά όργανα ασκούν διευρυμένες εξουσίες, που αναφέρονται στην εφαρμογή της πολιτικής της απασχόλησης, στην οργάνωση των περιφερειακών συγκοινωνιών και των σιδηροδρόμων, συμμετέχουν στο σχεδιασμό του εθνικού προγραμματισμού και παρεμβαίνουν στη διαχείριση κοινωνικών υπηρεσιών. Στη Γαλλία επιπλέον οι περιφέρειες έχουν αρμοδιότητες σε θέματα διαχείρισης των περιφερειακών εθνικών δρυμών,

στον αγροτικό εξοπλισμό, στην υγειονομική και κοινωνική δράση, στις σχολικές μεταφορές, στη διαχείριση δρόμων και ψυχιατρείων.

Στη Σουηδία, στις περιφερειακές αρχές (κομητείες), ανήκουν οι αρμοδιότητες στους τομείς γεωργίας, δασών, αλιείας, θήρας και τουρισμού.

- **Αρμοδιότητες σε Νομούς – Επαρχίες**

Σε επίπεδο νομών, παρατηρείται διεύρυνση των αρμοδιοτήτων κυρίως στη Δανία και στην Ολλανδία, όπου οι νομοί ασκούν αρμοδιότητες μαζί με τους δήμους σε θέματα οικονομικά (χρηματική ενίσχυση και συμμετοχή στο κεφάλαιο δημοσίων επιχειρήσεων, υποστήριξη τομέα απασχόλησης, μεταφορές), παιδείας, υγείας, κοινωνικής ασφάλισης και περιβάλλοντος, αλλά και στη Γαλλία σε θέματα πρόνοιας, κοινωνικών υπηρεσιών, υγειονομικής πρόληψης, θαλασσίων λιμένων, εμπορίου και αλιείας.

Στην Πορτογαλία οι νομοί (περιφέρειες) έχουν αρμοδιότητες σε θέματα συντονισμού και υποστήριξης της δράσης των δήμων, επεξεργασίας περιφερειακών σχεδίων, συμμετοχής στον εθνικό προγραμματισμό και στο σχεδιασμό οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, ενώ στη Σουηδία στους νομούς ανήκουν οι αρμοδιότητες οικιστικού σχεδιασμού και πολεοδομίας.

Στην Ισπανία, οι νομοί διαθέτουν νομική οντότητα με δυνατότητα εκτέλεσης διαφόρων κρατικών δραστηριοτήτων.

- **Αρμοδιότητες σε Δήμους – Κοινότητες**

Σε όλες τις χώρες της Ε.Ε., όπου εφαρμόζεται αποκεντρωμένο σύστημα τοπικής αυτοδιοίκησης (Γαλλία, Ιταλία, Ισπανία, Σουηδία, Δανία, Λουξεμβούργο, Ολλανδία και στην Πορτογαλία), οι δήμοι είναι αρμόδιοι για τη διανομή ύδατος, φωταερίου, ηλεκτρισμού, για θέματα πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (διαχείριση νηπιαγωγείων, συντήρηση κτιρίων κλπ.), πολεοδομίας και κοινωνικών υποθέσεων της περιφέρειάς τους.

Στη Σουηδία, οι δήμοι ασκούν αποκλειστικές αρμοδιότητες στον τομέα της εκπαίδευσης, στην πρόσληψη του προσωπικού, στους τομείς της προσχολικής, σχολικής και γυμνασιακής εκπαίδευσης, της τεχνικής και επαγγελματικής επιμόρφωσης καθώς και της εκπαίδευσης των ενηλίκων. Έχουν ακόμη την αρμοδιότητα οικιστικού σχεδιασμού και πολεοδομίας.

Στη Γαλλία, οι βασικές αρμοδιότητες αφορούν στην πολεοδομία και στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση ενώ έχουν ανατεθεί και καθήκοντα αστυνομίας στους δήμους προκειμένου να ικανοποιείται το δικαίωμα των πολιτών στην ασφάλεια ζωής.

Στην Πορτογαλία, οι δήμοι είναι αρμόδιοι για τον εξοπλισμό της υγείας και της υγιεινής, για την ύδρευση και την ενέργεια, τις δημόσιες μεταφορές, την ασφάλεια της ζωής και την κοινωνική πρόνοια.

Στην Ολλανδία εκτός από τις παραπάνω βασικές αρμοδιότητες προβλέπεται και η συμμετοχή στην πολιτική της απασχόλησης, η διαχείριση της ιδιοκτησίας

της γης και η συμμετοχή των δήμων στην ανάπτυξη πολιτιστικών δραστηριοτήτων.

Στη Φινλανδία τέλος, οι δήμοι αποτελούν τις μοναδικές βασικές αυτοδιοικούμενες μονάδες και έχουν αρμοδιότητες σε θέματα πυρασφάλειας, πολιτικής προστασίας, παιδείας, υγείας, κοινωνικής πρόνοιας, πολεοδομίας, περιβαλλοντικής προστασίας και μεταφορών.

Η ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΑ ΚΡΑΤΗ ΤΗΣ Ε.Ε. ΚΑΙ ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Στην τέταρτη κατηγορία περιλαμβάνονται οι χώρες με ομοσπονδιακή δομή και οργάνωση (Αυστρία, Βέλγιο, Γερμανία), καθώς και το Ηνωμένο Βασίλειο, οι οποίες δεν ακολουθούν αποκεντρωμένο σύστημα τοπικής αυτοδιοίκησης ανάλογο με αυτό των υπολοίπων ευρωπαϊκών χωρών.

Επιχειρώντας μια προσέγγιση της διοικητικής οργάνωσης στις χώρες αυτές της Ε.Ε., παρατηρούμε ότι στην Αυστρία διαπιστώνεται μία "διανομή" των εξουσιών μεταξύ του κράτους, των ομόσπονδων κρατιδίων (Laender) και των δήμων. Οι περισσότερες αρμοδιότητες στα βασικά θέματα υγείας, κοινωνικής πρόνοιας, περιβάλλοντος, πολιτισμού ασκούνται είτε από το κράτος είτε από κοινού με τα ομόσπονδα κρατίδια, ενώ οι δήμοι και οι κοινότητες έχουν περιορισμένες αρμοδιότητες κυρίως σε θέματα πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, συντήρησης ανοικτών χώρων κ.α.

Στη Γερμανία οι αρμοδιότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης ασκούνται από τα ομόσπονδα κρατίδια (Laender), τις διοικητικές περιφέρειες (Kreise) και τους δήμους. Αφορούν την ιθαγένεια και την έκδοση σχετικών επίσημων εγγράφων, την οδοποιία, την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, την πολεοδομία, την αποχέτευση και τέλος τον αθλητικό εξοπλισμό.

Στο Βέλγιο η διοικητική οργάνωση βασίζεται σε τρία επίπεδα, των περιφερειών (REGIONS) και κοινοτήτων (COMMUNAUTES/ GEMEENSCHAPPE), των επαρχιών (PROVINCES) και των Κοινοτήτων (COMMUNAUTES/

GEMEENTEEN). Οι περιφέρειες ασκούν νομοθετικές και διοικητικές αρμοδιότητες σε οικονομικά θέματα (έλεγχο δήμων κλπ.), καθώς και σε θέματα περιβάλλοντος, γεωργίας, ενεργειακής πολιτικής. Στο Βέλγιο οι αρμοδιότητες, οι οποίες στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες ασκούνται από τους Ο.Τ.Α., ασκούνται από τις κοινότητες (COMMUNAUTES/ GEMEENSCHAPPE). Αυτές είναι διοικητικές οντότητες που ασκούν πλήρεις εξουσίες στις γλωσσικές περιοχές όπου ομιλείται η Γαλλική, η Φλαμανδική και η Γερμανική και ορισμένες εξουσίες στην περιοχή των Βρυξελλών, η οποία ως γνωστόν είναι δίγλωσση. Πιο συγκεκριμένα, οι βασικές αρμοδιότητες αφορούν την τοπική αυτονομία (με τη μορφή αστυνομικών διαταγμάτων που εκδίδει το δημοτικό συμβούλιο), την εκπαίδευση σε όλες τις βαθμίδες καθώς και την οικονομική ανάπτυξη.

Σημαντικές διαφοροποιήσεις, υπάρχουν στο αποκεντρωμένο σύστημα που ισχύει στο Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας. Άλλωστε, στο πλαίσιο του ίδιου του ενιαίου κράτους (Αγγλία, Ουαλία, Σκοτία, Βόρεια Ιρλανδία), δεν επικρατεί το ίδιο σύστημα. Στην Αγγλία και την Ουαλία διακρίνονται τρία επίπεδα διοίκησης. Στην Αγγλία οι Κομητείες (Counties), οι Περιφέρειες (Districts) και οι Ενορίες (Parishes) και στην Ουαλία οι Κομητείες (Counties), οι Περιφέρειες (Districts) και οι Κοινότητες (Communities), τα όργανα των οποίων εκλέγονται ανά τετραετία με άμεση καθολική ψηφοφορία. Στην Ιρλανδία τα επίπεδα διοίκησης είναι, δύο οι Κομητείες (Counties) και οι Δήμοι και Κοινότητες (Boroughs, Urban Districts, Towns).

Οι βασικές αρμοδιότητες στο Ηνωμένο βασίλειο αφορούν τον τοπικό σχεδιασμό, τη συντήρηση των αστικών δρόμων, ορισμένες φορές τις τοπικές συγκοινωνίες, το δικαίωμα στην κατοικία και την περισυλλογή των απορριμμάτων. Ορισμένες αρμοδιότητες ασκούνται από κοινού με τις κομητείες, όπως στον τομέα του πολιτιστικού και αθλητικού εξοπλισμού.

Αντίθετα, περιορισμένες είναι οι αρμοδιότητες των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α. στην Ιρλανδία και αφορούν κυρίως τον κυκλοφοριακό εξοπλισμό, τον αθλητικό και πολιτιστικό τομέα.

ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Ο χώρος που τα τελευταία χρόνια η Τ.Α. έχει επεκταθεί και έχει σχεδόν κατακτήσει είναι ο χώρος των υπηρεσιών κοινωνικής αλληλεγγύης. Κατά τη διαδικασία παροχής υπηρεσιών κοινωνικής αλληλεγγύης παρατηρείται, στις περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες, μια κατανομή των ρόλων. Το κεντρικό κράτος διατηρεί έναν στρατηγικό ρόλο. Οι περιφέρειες καθορίζουν ποιες και πόσες από τις υπηρεσίες κοινωνικής αλληλεγγύης θα προσφερθούν και έχουν την εποπτεία της οργάνωσης και τελικής παροχής των υπηρεσιών αυτών. Τέλος, η αρμοδιότητα των δήμων και κοινοτήτων συνίσταται στην πραγματοποίηση του προγραμματισμού και στην παροχή των υπηρεσιών αυτών στους πολίτες.

Η κατανομή αυτή των ρόλων δεν είναι κανόνας, τόσο γιατί παρατηρούνται διαφορές μεταξύ των κρατών όσο κυρίως γιατί υπάρχουν μεγάλες αποκλίσεις στην οργανωτική διάταξη των διάφορων υπηρεσιών.

Στις υπηρεσίες κοινωνικής στέγης η Τ.Α. στις περισσότερες χώρες παίζει έναν συμπληρωματικό ρόλο, αντίθετα με την παροχή βοήθειας στους ηλικιωμένους, παιδιά ή άτομα με ειδικές ανάγκες.

Επίσης στην υγεία, τα νοσοκομεία ανήκουν κατά τεκμήριο στις περιφερειακές διοικήσεις, ενώ οι δήμοι έχουν σαν αρμοδιότητα τις πρωτοβάθμιες υγειονομικές υπηρεσίες.

Τέλος, στον τομέας της απασχόλησης, που ενώ παραδοσιακά ανήκει στην κεντρική διοίκηση, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια έντονη κινητικότητα και ανάληψη πρωτοβουλιών εκ μέρους των Ευρωπαϊκών Ο.Τ.Α.

- **Κοινωνική αλληλεγγύη από τους Ευρωπαϊκούς Ο.Τ.Α.**

Οι Ευρωπαϊκοί πρωτοβάθμιοι Ο.Τ.Α. παρέχουν τις ακόλουθες υπηρεσίες κοινωνικής αλληλεγγύης:

- Πρωτοβάθμια υγειονομική περίθαλψη.
- Προληπτική ιατρική.
- Υγειονομικός έλεγχος.
- Κατ' οίκον περίθαλψη.
- Τηλεϊατρική
- Εκπαίδευση κανόνων υγιεινής.
- Προστασία δημόσιας υγείας και περιβαλλοντικής μόλυνσης.
- Έλεγχος τροφίμων και υδάτων.

Σε ορισμένα ευρωπαϊκά κράτη όπως η Γαλλία, οι πρωτοβάθμιοι Ο.Τ.Α. έχουν την αρμοδιότητα λειτουργίας μικρών νοσοκομειακών μονάδων.

• **Κοινωνική Πρόνοια**

Οι υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας ανήκουν στο μεγαλύτερο ποσοστό τους στις αρμοδιότητες των δήμων και των κοινοτήτων. Οι υπηρεσίες αυτές είναι «παραδοσιακές» αλλά και νέες όπως:

- Βρεφονηπιακοί σταθμοί
- Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης
- Βοήθεια σε άτομα με μαθησιακά προβλήματα
- Κέντρα οικογενειακής εκπαίδευσης
- Βοήθεια σε οικογένειες που έχουν ανάγκη
- Φροντίδα για διαμονή, διατροφή, ιατρική ψυχολογική και κοινωνική βοήθεια και υποστήριξη σε άτομα που έχουν ανάγκη
- Ειδικές κοινωνικές παροχές σε Α.Μ.Ε.Α., χρόνια πάσχοντες από ψυχικές ασθένειες, άστεγους
- Βοήθεια σε άτομα εξαρτημένα από το αλκοόλ ή τα ναρκωτικά
- Παροχή νομικών συμβουλών σε νέους
- Υποστήριξη σε μονογονεϊκές οικογένειες
- Βοήθεια στο σπίτι σε ηλικιωμένους και άτομα με ειδικές ανάγκες
- Οίκοι ευγηρίας
- Θέρετρα διακοπών

➤ Διευκολύνσεις στις μεταφορές

➤ Τηλεβοήθεια

• **Κοινωνική στέγη:**

➤ Δημιουργία κατασκευαστικών επιχειρήσεων

➤ Θέσπιση κανονιστικών πολεοδομικών διατάξεων

➤ Θέσπιση ειδικών φορολογικών κινήτρων ή επιβαρύνσεων στην αγορά κατοικίας

➤ Παροχή βοήθειας σε αυτούς που κινδυνεύουν να μείνουν άστεγοι

➤ Δημοτικά γραφεία «κοινωνικής στέγης»

➤ Υποστήριξη ηλικιωμένων για εύρεση κατοικίας

➤ Συμμετοχή στην διάθεση των εργατικών κατοικιών

➤ Χρηματοδοτικές παρεμβάσεις και ελαφρύνσεις

• **Απασχόληση**

➤ Τοπικά γραφεία απασχόλησης

➤ Κέντρα επαγγελματικής εκπαίδευσης

- Υποστήριξη καινοτόμων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών που συνδέονται με την τοπική αγορά εργασίας
- Πληρωμή επιδομάτων ανεργίας
- Συνεργασίες με ιδιωτικούς και κρατικούς φορείς για την προώθηση της απασχόλησης.

Δ' ΜΕΡΟΣ

ΤΑ ΑΣΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΑ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ Τ.Α.

Δ' ΜΕΡΟΣ

ΤΑ ΑΣΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΑ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ Τ.Α.

ΤΑ ΑΣΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΑ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ Τ.Α.

Στην Ελλάδα, όπως είναι γνωστό, από το 1994 υφίσταται ο δεύτερος βαθμός τοπικής αυτοδιοίκησης (νομαρχιακή αυτοδιοίκηση), χωρίς να υπάρχει ιεραρχική σχέση μεταξύ των οργανισμών πρώτου και δεύτερου βαθμού. Όπως καθιερώθηκε αρχικά από τον ν. 2218/1994 και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα με τους ν. 2240/1994 και 2325/1995, η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων νομαρχιακού επιπέδου ανήκει στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις στις οποίες περιέρχονται όλες οι σχετικές αρμοδιότητες των Νομαρχών και των νομαρχιακών υπηρεσιών, με εξαίρεση τις αρμοδιότητες σε θέματα δημόσιας περιουσίας, τις αρμοδιότητες των Υπουργείων Εθνικής Άμυνας, Εξωτερικών, Οικονομικών και Δικαιοσύνης, της εποπτείας των Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού, της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας, της εποπτείας των Ν.Π.Δ.Δ. (Νοσοκομείο, Λιμενικές Επιτροπές κ.λ.π.), των δασικών υπηρεσιών κ.λ.π.

Μετά την πρώτη θητεία της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης και τη σταδιακή αφαίρεση αρμοδιοτήτων διαπιστώνεται ότι δεν τηρείται η βασική αρχή της

"επικουρικότητας", κατά την οποία η άσκηση των δημοσίων αρμοδιοτήτων πρέπει να ανήκει κατά προτίμηση στις πλησιέστερες στους πολίτες αρχές και παραμένει πάντα ζητούμενο το θέμα της ενδυνάμωσης της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης, της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης και της οριοθέτησης των αρμοδιοτήτων μεταξύ της κεντρικής διοίκησης και της τοπικής και νομαρχιακής αυτοδιοίκησης.

Στην χώρα μας παραμένει κρίσιμο το ζήτημα του διευρυμένου ρόλου που έχει αποκτήσει η κρατική Περιφέρεια, σε συνδυασμό πάντοτε με την αξίωση και την προοπτική της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης. Δεν μπορούν παρά να θεωρηθούν πολιτικά και επιστημονικά αυθαίρετα τα επιχειρήματα που συχνά διατυπώνονται περί κινδύνου διάσπασης, του εθνικού κράτους, ή "ομοσπονδοποίησης" του πολιτικού μας συστήματος, μετά μάλιστα την έως τώρα θητεία της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης. Η καθιέρωση της περιφερειακής αυτοδιοίκησης αποτελεί όχι μόνο προϋπόθεση για τον εκδημοκρατισμό και εκσυγχρονισμό του πολιτικού μας συστήματος.

Η διοίκηση όλων των τοπικών υποθέσεων ανήκει στην αρμοδιότητα των δήμων και των κοινοτήτων, των οποίων κύρια μέριμνα αποτελεί η προαγωγή των κοινωνικών, πολιτιστικών, οικονομικών και πνευματικών ενδιαφερόντων των κατοίκων της.

Οι αρμοδιότητες των δήμων και κοινοτήτων είναι κυρίως:

➤ Η κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία:

1. Συστημάτων ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης, αντιπλημμυρικών και εγγυοβελτικών έργων, έργων δημοτικής και κοινοτικής οδοποιίας, πλατειών, γεφυρών και έργων ηλεκτροφωτισμού και κοινόχρηστων χώρων.

2. Χώρων πρασίνου, υπαίθριων κοινόχρηστων χώρων, δημοτικών και κοινοτικών χώρων άθλησης και αναψυχής.

➤ Η καθαριότητα και διαχείριση των απορριμμάτων.

➤ Η ίδρυση και λειτουργία βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών, νηπιαγωγείων, κέντρων ψυχαγωγίας και αναψυχής ηλικιωμένων, δημιουργία βρεφοκομείων, ορφανοτροφείων, Κ.Α.Π.Η., και κέντρων υποστήριξης και αποκατάστασης ατόμων με ειδικές ανάγκες.

➤ Ίδρυση, κατασκευή και λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, σχολών διδασκαλίας καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων, βιβλιοθηκών, μουσείων, πινακοθηκών, θεάτρων και εφαρμογή πολιτιστικών προγραμμάτων.

➤ Η εξασφάλιση στέγης και δημιουργία θέρετρων.

➤ Η προστασία του φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος, η προστασία της ζωής και της υγείας των κατοίκων και η κατάρτιση ειδικών προγραμμάτων πρόληψης, άμεσης βοήθειας και θεραπείας.

- Η κατασκευή, επισκευή και συντήρηση σχολικών κτιρίων.
- Η υλοποίηση του πολεοδομικού σχεδιασμού σύμφωνα με το εγκεκριμένο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο και η τήρηση των δεδομένων του κτηματολογίου της περιοχής.
- Η ρύθμιση της κυκλοφορίας, ο καθορισμός πεζοδρόμων, μονοδρομήσεων και κατευθύνσεων κυκλοφορίας, ο προσδιορισμός και η λειτουργία χώρων στάθμευσης οχημάτων.
- Η διαχείριση της δημοτικής ή κοινοτικής περιουσίας και η κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία δημοτικών ή κοινοτικών καταστημάτων.
- Η εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού της περιοχής τους.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Με στόχο την βελτίωση της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου στην Ελλάδα, η ΕΝΥ-ΕΚ, σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς καταβάλλει προσπάθειες για την έγκαιρη ενσωμάτωση του Κοινοτικού Δικαίου στην εσωτερική έννομη τάξη, για την ορθή εφαρμογή του και τη συμμόρφωση προς τις αποφάσεις του Δικαστηρίου Ε.Κ. Είναι προφανές ότι η ανταπόκριση της χώρας στις ανωτέρω υποχρεώσεις της αποτελεί αποφασιστικό παράγοντα για την παραμονή της στον πυρήνα των κρατών μελών της Ένωσης.

Στην πορεία αυτής της διαδικασίας, δεν πρέπει να παραβλέπεται το γεγονός, ότι υπάρχουν και ορισμένες ιδιαίτερα σοβαρές υποθέσεις που η ευαισθησία τους, η σημασία τους αλλά και, κυρίως, η πολιτική τους διάσταση έχει ως αναπόφευκτη συνέπεια την δημιουργία τριβών με τα κοινοτικά όργανα - όπως άλλωστε συμβαίνει και με άλλα κράτη μέλη - αφού οι προαναφερόμενοι λόγοι καθιστούν δύσκολη έως ανέφικτη την εξώδικη διευθέτησή τους. Βεβαίως, στις περιπτώσεις αυτές γίνεται η δέουσα "αξιολόγηση" των υποθέσεων εκ μέρους των αρμοδίων φορέων, σε υψηλό πολιτικό επίπεδο, αναλόγως της βαρύτητας εκάστης, εξεταζόμενης υπό το πρίσμα της ασκούμενης κυβερνητικής πολιτικής και των συναφών προτεραιοτήτων και όχι μεμονωμένα στο πλαίσιο μόνο των ενδιαφερόντων κάθε υπουργείου χωριστά. Πρόκειται για μία διαδικασία που συχνά πετυχαίνει τους στόχους της.

Στην προσπάθεια εξομάλυνσης και επίλυσης των νομικών τριβών με τα κοινοτικά όργανα και ιδιαίτερα με την Ε.Επιτροπή που, ως θεματοφύλακας

των συνθηκών, παρακολουθεί την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου στα κράτη-μέλη, εντάσσονται και οι καθιερωμένες περιοδικές διαπραγματεύσεις ("reunions raquet") για θέματα εικαζομένων παραβιάσεων που οργανώνονται από το ΥΠ.ΕΞ., μέσω της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, μεταξύ των υπηρεσιών της ελληνικής διοίκησης και των αρμοδίων διευθύνσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ανάλογες πραγματοποιούνται με όλα τα κράτη-μέλη). Οι συναντήσεις αυτές αποφέρουν ιδιαίτερα θετικά αποτελέσματα.

Οι σημαντικότεροι τομείς στους οποίους εκδηλώνεται ιδιαίτερο ενδιαφέρον από πλευράς Ευρωπαϊκής Επιτροπής εκ του λόγου ότι σ' αυτούς αναλαμβάνεται και σημαντική κοινοτική δράση είναι αυτοί της εσωτερικής αγοράς, του περιβάλλοντος, των φορολογικών θεμάτων και της εναρμόνισης των κοινοτικών οδηγιών.

Κατά τη διάρκεια του έτους πραγματοποιούνται συνήθως δύο συναντήσεις - πακέτο (reunion raquet) για θέματα εσωτερικής αγοράς, μία για θέματα ενσωμάτωσης κοινοτικών οδηγιών, μία ή δύο για θέματα περιβάλλοντος και μία για φορολογικά θέματα.

Ο τομέας που επιβαρύνθηκε τα τελευταία δύο χρόνια είναι ο τομέας του περιβάλλοντος, γεγονός που οφείλεται και στην συνεχώς αυξανόμενη ενημέρωση και ευαισθησία των πολιτών στα θέματα αυτά, αλλά και λόγω της εξέλιξης της κατασκευής πολλών δημοσίων έργων αυτή την περίοδο, με ενδεχόμενες σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Ο τομέας που τροφοδοτεί με καταγγελίες την Επιτροπή στο πλαίσιο της προστασίας του

περιβάλλοντος είναι, κυρίως, τα θέματα διαχείρισης των αποβλήτων, για τα οποία και στις περιπτώσεις που υπάρχει η βούληση για τη διευθέτησή τους, καθώς και η κοινωνική συναίνεση, απαιτούνται χρονοβόρες διαδικασίες για την κατασκευή των σχετικών έργων υποδομής. Ωστόσο και στον ευαίσθητο αυτό τομέα η καλή συνεργασία με τις κοινοτικές υπηρεσίες έχει συμβάλει στην κατανόηση των δυσκολιών διευθέτησης ορισμένων θεμάτων, με αποδοχή εκ μέρους της Επιτροπής "προσωρινών λύσεων" σε ορισμένες περιπτώσεις και παροχή συνδρομής προς τις ελληνικές Υπηρεσίες μέσω συχνών τεχνικών συναντήσεων.

Τα επιτεύγματα της ελληνικής οικονομίας ...

... οδηγούν στην αύξηση της κοινωνικής ευημερίας ...

Στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου για την Κοινωνική Ένταξη 2001-2003 έχει αποφασιστεί να εφαρμοστούν νέα μέτρα κατά της φτώχειας. Τα μέτρα αυτά αφορούν:

- Φτωχά νοικοκυριά μόνιμων κατοίκων σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές.
- Μακροχρόνια ανέργους ηλικίας 45-65 ετών.
- Φτωχά νοικοκυριά και μονογονεϊκές οικογένειες με ανήλικα παιδιά.
- Ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού (άτομα με ειδικές ανάγκες, παλιννοστούντες, μετανάστες, τσιγγάνους κ.λπ.).

Η πολιτική για την κοινωνική συνοχή έχει δύο συνιστώσες.

- Η πρώτη είναι η γενική πολιτική που προωθεί την κοινωνική ένταξη: μακροοικονομική, δημοσιονομική, πολιτική απασχόλησης, πολιτική εκπαίδευσης, εισοδηματική πολιτική και συντάξεις, περιφερειακή πολιτική (το 80% του Γ΄ ΚΠΣ κατευθύνεται στην περιφέρεια).
- Η δεύτερη είναι η ειδική πολιτική για την αντιμετώπιση του κινδύνου της φτώχειας: ενίσχυση της δυνατότητας πρόσβασης σε πόρους, δικαιώματα, αγαθά και υπηρεσίες, προώθηση της συμμετοχής στην απασχόληση, πρόληψη του κινδύνου κοινωνικού αποκλεισμού, δράσεις προς όφελος μειονεκτούντων ατόμων και ευπαθών ομάδων.

Η κυβέρνηση δημιουργεί ένα δίκτυο για δράσεις που αφορούν ευπαθείς ομάδες, μακροχρόνια ανέργους – γυναίκες.

Πηγή : Υπ. Οικονομίας και Οικονομικών- Γ.Λ.Κ

Παρακάτω αναφέρουμε ορισμένες από τις βελτιώσεις που έγιναν στο Εθνικό Σύστημα Υγείας.

➤ **Νέα νοσοκομεία**

Έχουν παραδοθεί και λειτουργούν τα νέα Νοσοκομεία Χαϊδαρίου, Αλεξανδρούπολης και Σερρών.

➤ **Επεκτάσεις, μετεγκατάσταση σε νέα κτίρια και ανακαίνιση υφιστάμενων κτιρίων:**

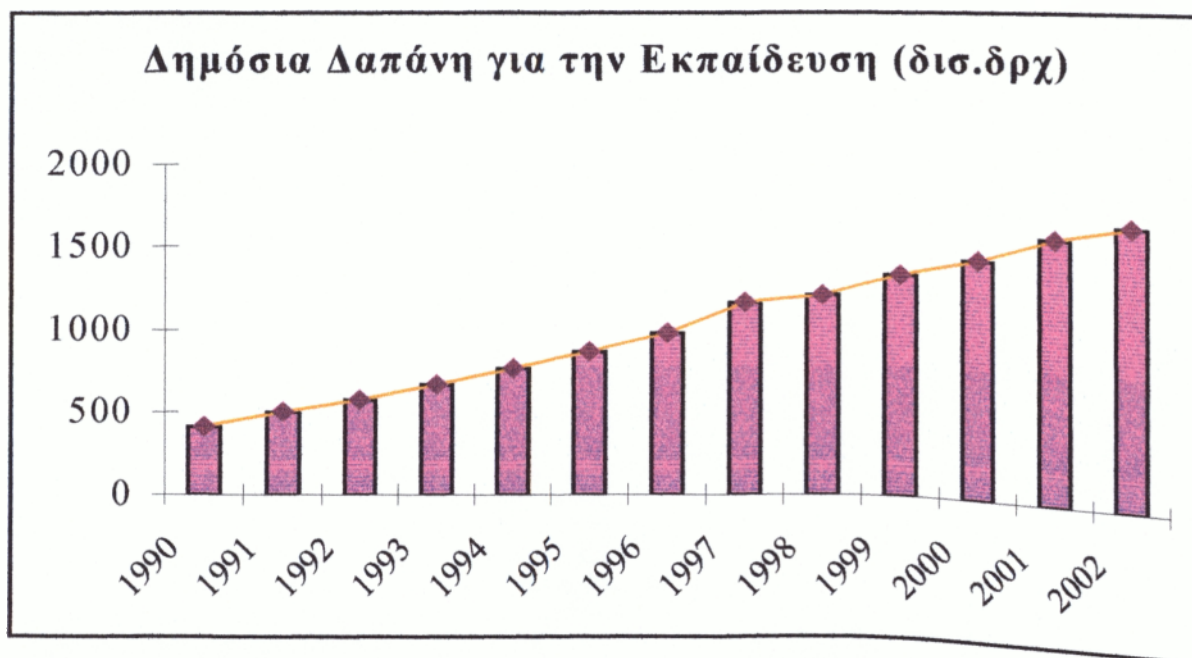
➤ Εγκαταστάθηκαν σε νέα κτίρια τα νοσοκομεία Χανίων, Καλαμάτας, Ρόδου, Λιβαδειάς, Μεσολογγίου, Αρτας, Ξάνθης και Γιαννιτσών.

- Ολοκληρώθηκαν οι επεκτάσεις στα νοσοκομεία Διδυμοτείχου, Δράμας, Μολάων, Αμαλιάδας, Κορίνθου, Λήμνου, Γρεβενών, Σπάρτης και Μυτιλήνης.
- Βρίσκεται σε εξέλιξη η κατασκευή των νέων κτιρίων των Νοσοκομείων Πύργου, Κερκύρας, Κατερίνης και Βόλου, καθώς και η επέκταση των νοσοκομείων Τρικάλων και Λαμίας.
- Ανακαίνιση κτιρίων και νέων Τμημάτων Επειγόντων Περιστατικών σε 13 νοσοκομεία της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης.

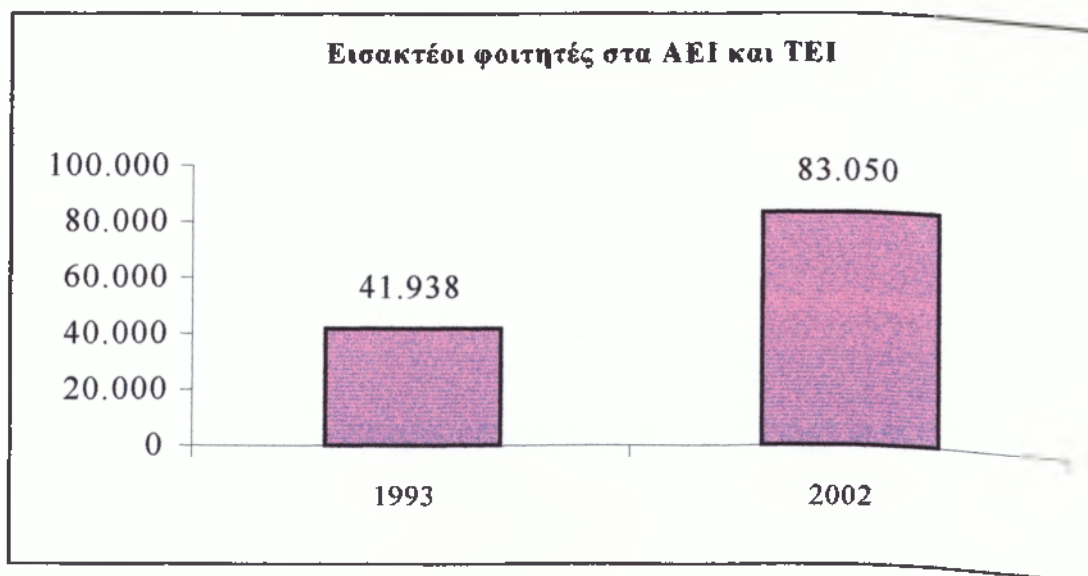
Τα ελληνικά νοσοκομεία αυξάνονται, επεκτείνονται, εξοπλίζονται. Οι Έλληνες αποκτούν ολοένα και μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στο δικό τους σύστημα υγείας. Μειώνεται συνεχώς ο αριθμός των ατόμων που αναζητούν θεραπεία στο εξωτερικό.

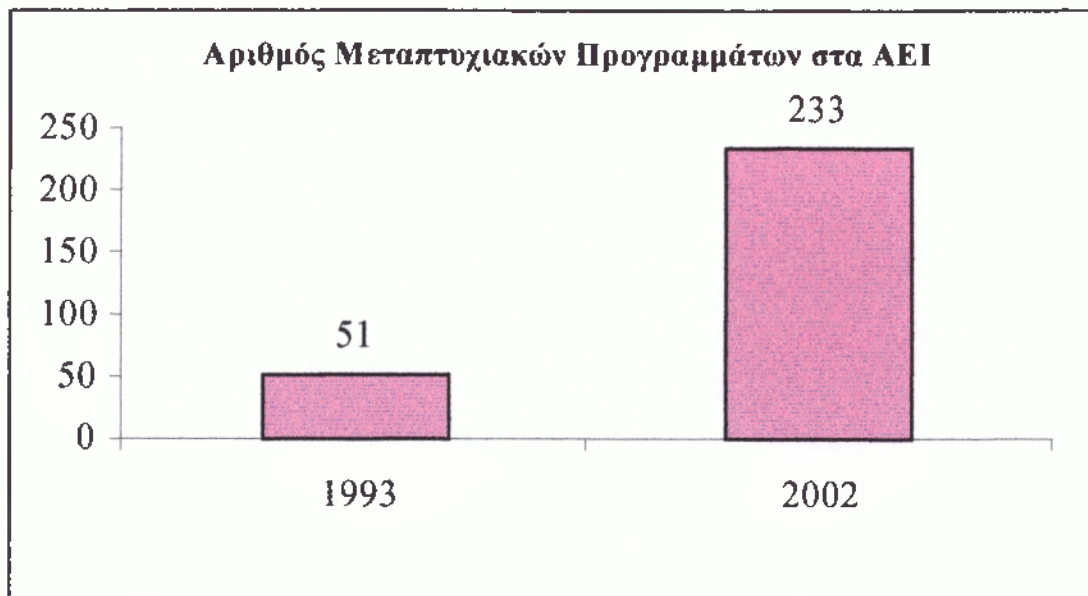
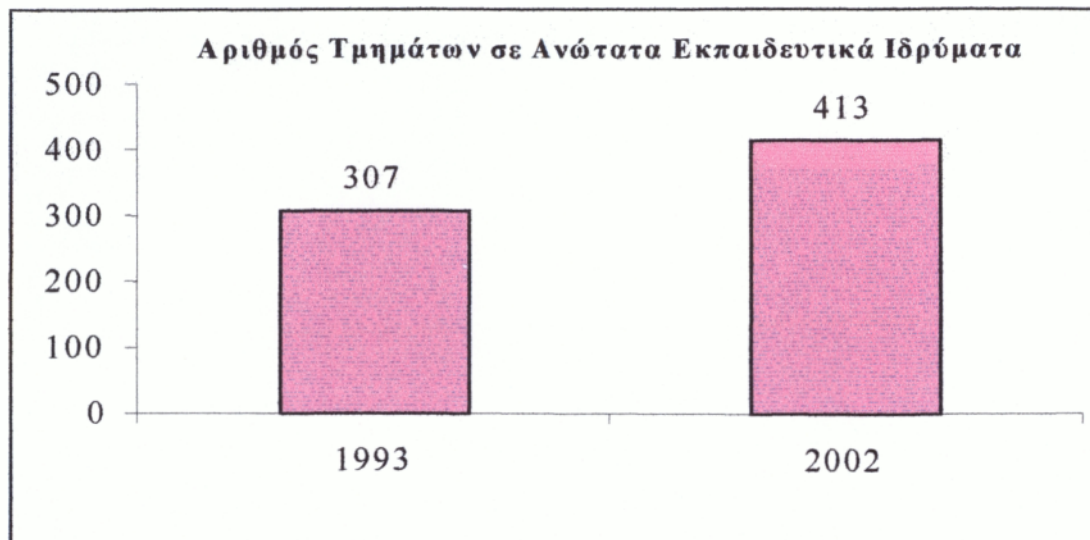
Σήμερα τα ελληνικά νοσοκομεία αποκτούν σύγχρονο εξοπλισμό, στελεχώνονται με υψηλού επιπέδου ιατρικό και νοσοκομειακό προσωπικό με αποτέλεσμα την αποτελεσματικότερη και αρτιότερη παροχή περίθαλψης προς τον Έλληνα πολίτη. Αποτέλεσμα της βελτίωσης των υπηρεσιών περίθαλψης είναι η μείωση της μέσης διάρκειας νοσηλείας από 9.4 ημέρες το 1993 σε 5.75 ημέρες το 2002, αποδεικνύοντας με αυτόν τον τρόπο τον συνεχή εκσυγχρονισμό των νοσοκομείων μας.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Πηγή : Υπ. Οικονομίας και Οικονομικών – Γ.Λ.Κ.

Πηγή : Υπ. Παιδείας

Η άνοδος του μορφωτικού επιπέδου του Ελληνικού πληθυσμού που επιτελείται συνδέεται άμεσα με την αύξηση των θέσεων στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Έτσι κατά το χρονικό διάστημα 1993 - 2002 παρατηρείται αύξηση των εισακτέων στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση κατά 98% .Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα υπήρξε παράλληλη αύξηση των αριθμών των τμημάτων της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης κατά 32%. Αυτό σημαίνει ότι 42.000 επιπλέον Ελληνικές οικογένειες δεν είναι σήμερα υποχρεωμένες να στέλνουν το παιδί

τους σε μακρινές χώρες για να σπουδάσει, αλλά τα παιδιά τους μπορούν να σπουδάσουν σε ελληνικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και μάλιστα με μικρότερο κόστος.

Προωθείται το πρόγραμμα Ενισχυτικής Διδασκαλίας στα Γυμνάσια της χώρας. Έτσι, ενώ κατά το σχολικό έτος 2000-2001 συμμετείχαν 430 σχολεία και 19.000 μαθητές το σχολικό έτος 2001-2002 συμμετέχουν 610 σχολεία και 31.000 μαθητές αποτυπώνοντας με αυτόν τον τρόπο την ισχυρή θέληση για ενίσχυση του ρόλου του σχολείου.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Πηγή: Υπουργείο Δημόσιας Τάξης

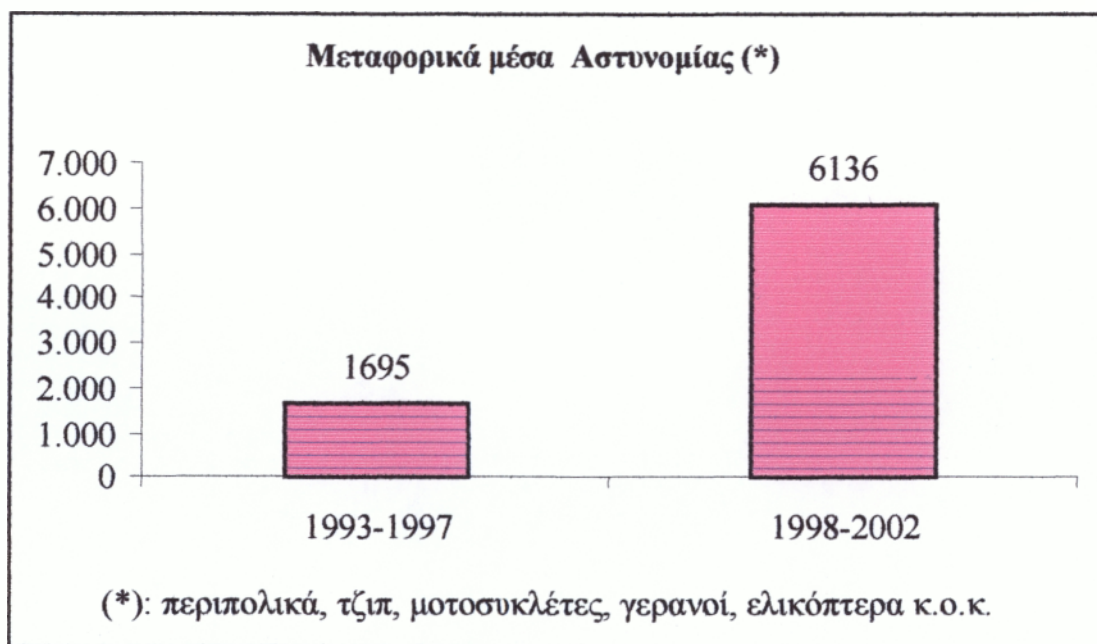
Η Ελληνική Αστυνομία στην προσπάθεια εδραίωσης του αισθήματος ασφάλειας προχώρησε σε ραγδαία αύξηση της δύναμης της σε ένστολο προσωπικό κατά την τελευταία επταετία (1994-2001). Έτσι το ένστολο προσωπικό από 39.975 άτομα κατά το 1994 αυξήθηκε σε 51.704 το 2001. Αυτό σημαίνει ότι σε κάθε τρεις αστυνομικούς προστέθηκε άλλος ένας, βοηθώντας με αυτόν τον τρόπο στην αποτελεσματικότερη αστυνόμευση της Ελληνικής Επικράτειας.

Πιο συγκεκριμένα για την αντιμετώπιση της λαθρομετανάστευσης από το 1998 έως και σήμερα έχουν προσληφθεί 4.122 Συνοριακοί Φύλακες. Επίσης λειτουργούν ήδη 55 Τμήματα Συνοριακής Φύλαξης Με αυτόν τον τρόπο καθίσταται αποτελεσματικότερη η επιτήρηση των συνόρων της Χώρας. Ο κάτοικος της υπαίθρου και ειδικότερα ο κάτοικος των ακριτικών περιοχών έχει ανασάνει από την ανησυχία που υπήρχε για την ασφάλεια του. Ενισχύεται η

αποτροπή της παράνομης εισόδου αλλοδαπών, ενώ γίνεται άμεση επαναπροώθηση όσων εισέρχονται παρανόμως.

Για την φρούρηση στόχων έχουν προσληφθεί έως σήμερα 2.287 Ειδικοί Φρουροί με αποτέλεσμα την αποδέσμευση του αστυνομικού προσωπικού και την διάθεση του στην πρόληψη και καταστολή του εγκλήματος.

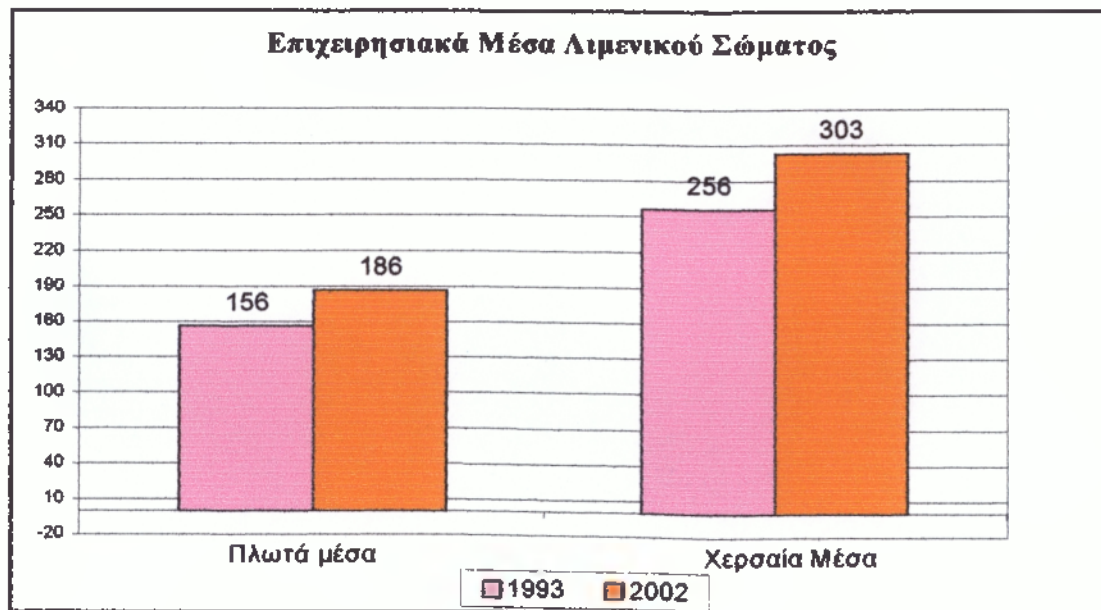
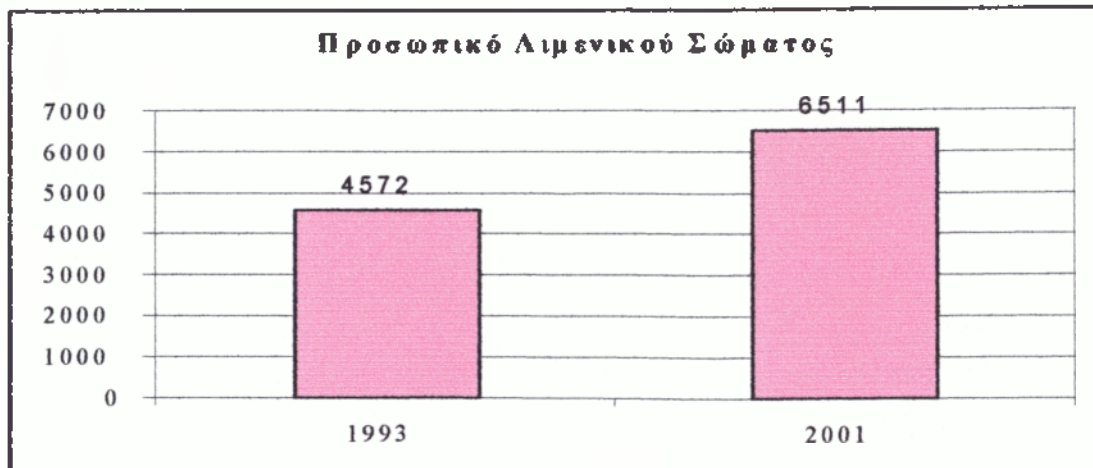
Ιδρύθηκε υπηρεσία εναέριων μέσων η οποία με τα πέντε ελικόπτερα που διαθέτει, έχει ως αποστολή την υποστήριξη από αέρος των υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας. Με αυτόν τον τρόπο η αστυνόμευση γίνεται ουσιαστικότερα και αποτελεσματικότερα ενισχύοντας το αίσθημα ασφάλειας.

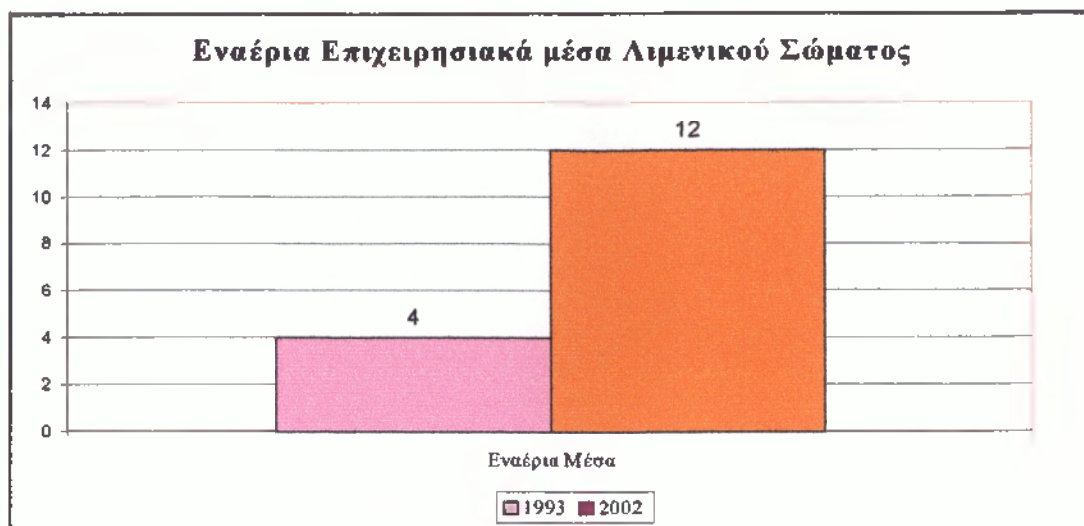

Πηγή: Υπουργείο Δημοσίας Τάξης

Ιδιαίτερη σημασία δίδεται τα τελευταία χρόνια για τον εξοπλισμό των Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας. Ειδικότερα μέσα από το τακτικό πρόγραμμα προμηθειών και σύμφωνα με το νέο πενταετές εξοπλιστικό πρόγραμμα (1999-2003) ύψους 64.000.000.000.δρχ διατίθενται σημαντικά κονδύλια, τα οποία χρηματοδοτούν την αναβάθμιση του υλικότεχνικού εξοπλισμού.

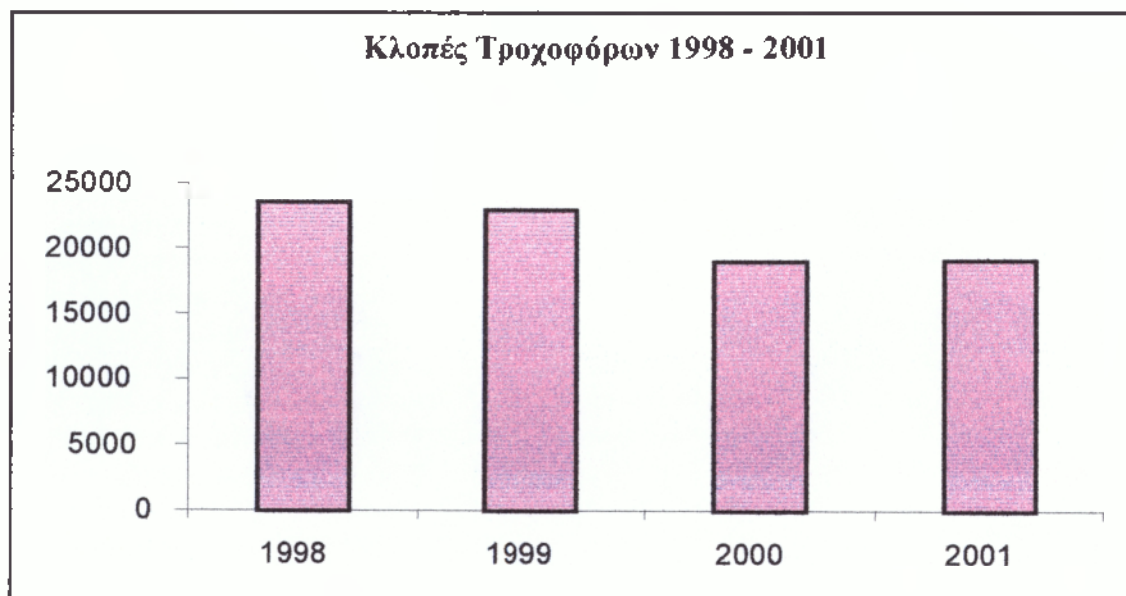
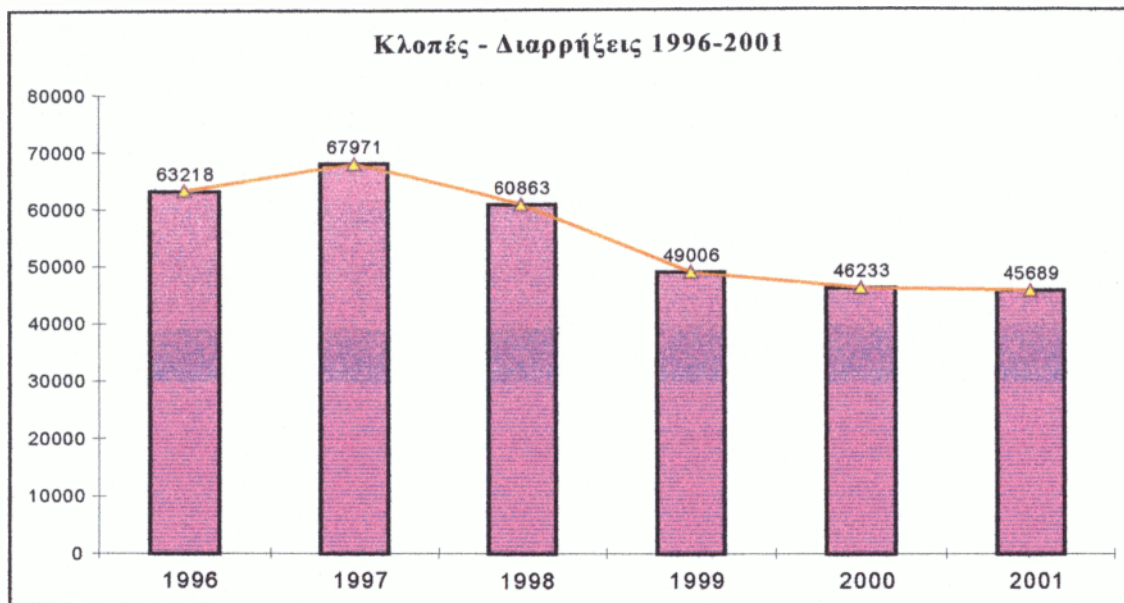
Εξίσου μεγάλη προσπάθεια γίνεται για την αναβάθμιση των δυνατοτήτων του Λιμενικού Σώματος.

Πηγή :ΥΕΝ

Στον αγώνα για τη καταπολέμηση της Εγκληματικότητας παρατηρούνται θετικά αποτελέσματα. Πιο συγκεκριμένα μετά την διετία 1997-1998 οι βασικοί δείκτες εγκληματικότητας βαίνουν μειούμενοι και σε γενικές κινούνται στο επίπεδο των αρχών της 10-ετίας του 1990. Κάτι τέτοιο αποκτά ιδιαίτερη σημασία εάν λάβουμε υπόψη τις δυσμενείς κατά καιρούς διεθνείς περιστάσεις (π.χ. αύξηση του κύματος λαθρομετανάστευσης λόγω Κοινωνικής και Πολιτικής Αστάθειας στην ευρύτερη διεθνή περιοχή). Παρά την κάμψη των βασικών μορφών εγκληματικότητας, σταθερός στόχος παραμένει η περαιτέρω μείωση του εγκλήματος από όπου και εάν προέρχεται.

Πηγή : Υπουργείο Δημόσιας Τάξης

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η Ελλάδα θεωρεί ότι η προστασία του περιβάλλοντος πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε κάθε τομέα της ανθρώπινης δραστηριότητας. Μέσα στα πλαίσια αυτής της πολιτικής, η χώρα μας έχει ενσωματώσει την περιβαλλοντική διάσταση σε όσο το δυνατόν περισσότερες κυβερνητικές πολιτικές σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Διάσκεψη του Γιοχάνεσμπουργκ για την Βιώσιμη Ανάπτυξη αποτέλεσε ένα σημαντικό βήμα στις προσπάθειες της Διεθνούς Κοινότητας να εξασφαλίσει ένα βιώσιμο περιβάλλον για τις επερχόμενες γενεές. Η Ελλάδα πιστεύει ότι η ύπαρξη χρονοδιαγραμμάτων, πρακτικών μέτρων εφαρμογής και δυνατότητα συνεργασίας των κυβερνήσεων με την κοινωνία των πολιτών και τις ιδιωτικές επιχειρήσεις, στοιχεία που διέπουν το πρόγραμμα δράσης που αποφασίσθηκε στην ανωτέρω Διάσκεψη, θέτουν τη βάση για την αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος. Σημειώνεται ότι η χώρα μας έχει ήδη συστήσει Διυπουργική Επιτροπή για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη η οποία συνέταξε πρόσφατα την Εθνική Στρατηγική για την Βιώσιμη Ανάπτυξη.

Τον Μάρτιο του 2002 εκπονήθηκε το Εθνικό Πρόγραμμα για τις Κλιματικές Αλλαγές, που επιβάλλει την μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για την περίοδο 2000-2010. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού, καθίσταται κεφαλαιώδους σημασίας η χρήση "καθαρής ενέργειας". Γι' αυτό το λόγο, η Ελλάδα έχει επικεντρώσει τις προσπάθειές της στην εκμετάλλευση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (αιολική, ηλιακή κλπ).

Η διεθνής κοινότητα έχει πρόσφατα αρχίσει να ανταλλάσσει απόψεις γύρω από το θέμα της παγκόσμιας περιβαλλοντικής διακυβέρνησης. Η Ελλάδα είναι ανοιχτή σε όλες τις δυνατότητες που διανοίγονται όσον αφορά τη βελτίωση του συντονισμού και της αποτελεσματικότητας των διεθνών περιβαλλοντικών θεσμών, συμπεριλαμβανομένης της εγκαθίδρυσης μιας Διεθνούς Αρχής και ενός Διεθνούς Δικαστηρίου.

Τέλος, η Ελλάδα θεωρεί την περιφερειακή συνεργασία ως στοιχείο απαραίτητο για την αποτελεσματική εφαρμογή των αρχών της Βιώσιμης Ανάπτυξης και έχει προωθήσει την κατάρτιση Μνημονίων συνεργασίας με τις γειτονικές χώρες ενώ έχει έντονη δραστηριοποίηση σε περιβαλλοντικά θέματα μεσογειακού ενδιαφέροντος.

Κύριο μέλημα της Κυβέρνησης είναι η αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος. Προς αυτήν την κατεύθυνση έχουν πραγματοποιηθεί πλήθος έργα που στόχο είχαν την βελτίωση της ποιότητας ζωής του Έλληνα Πολίτη. Ενδεικτικά αναφέρουμε την επεξεργασία αστικών λυμάτων όπου από 49 εγκαταστάσεις το 1993 έχουν πενταπλασιαστεί και έχουν φτάσει τις 290 εγκαταστάσεις σε ολόκληρη την χώρα. Εάν ληφθεί υπόψη και η ολοκλήρωση της εγκατάστασης λυμάτων της Ψυτάλλειας τότε το ποσοστό του συνολικά εξυπηρετούμενου πληθυσμού από αυτού του είδους τις εγκαταστάσεις υπερβαίνει το 75%.

Πηγή: Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Στην χώρα που γεννήθηκαν οι Ολυμπιακοί Αγώνες οι συνθήκες για άθληση είναι πολλές και ολοένα και καλύτερες.

Καταρχήν το πλούσιο και ποικιλόμορφο φυσικό τοπίο της Ελλάδας επιτρέπει πολλά σπορ περιπέτειας και φυσιολατρίας, όπως η ορειβασία και αναρρίχηση, η χιονοδρομία, όλα τα θαλάσσια σπορ, τα κανό, καγιάκ, ράφτινγκ στα ποτάμια, η πεζοπορία, η εξερεύνηση σπηλαίων, κλπ.

Παράλληλα, στα διάφορα αστικά κέντρα χτίζονται ολοένα και περισσότερα αθλητικά κέντρα όπου κανείς μπορεί να επιδοθεί σε όλα τα αθλήματα, από μπάσκετ και ποδόσφαιρο, τένις, στίβο, γυμναστική, κολύμβηση, γκολφ, κλπ.

Ε΄ ΜΕΡΟΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Κατά την εκπόνηση της πτυχιακής αυτής εργασίας σημειώθηκαν ορισμένες παρατηρήσεις οι οποίες παρουσιάζονται αναλυτικότερα παρακάτω:

1. Η συνεργασία στους τομείς της κοινωνικής ένταξης, του περιβάλλοντος της υγείας και της ασφάλειας τροφίμων μπορεί να επιτευχθεί:

- Προωθώντας συνεκτικές πολιτικές σε αυτούς τους τομείς με τη δημιουργία των κατάλληλων νομικών βάσεων στη Συνθήκη.
- Αναπτύσσοντας διεθνικές ανταλλαγές στους τομείς πληροφόρησης, πολιτικών και καλών πρακτικών (ανάμεσα στα εθνικά παρατηρητήρια ή κρατικά αναγνωρισμένους οργανισμούς), ώστε να βελτιώσουν οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής των κρατών μελών, τις δράσεις και τις πολιτικές τους, στα πεδία κοινής ανάπτυξης στρατηγικών, αμοιβαίας πληροφόρησης και αμοιβαίας ανταλλαγής προσωπικού.
- Ενθαρρύνοντας την αμοιβαία εκμάθηση και τον συντονισμό προγραμμάτων, δηλαδή οργάνωση σεμιναρίων / συζητήσεων / ημερίδων πάνω σε θέματα πολιτικών και πρακτικών.
- Προωθώντας την αμοιβαία εκμάθηση και την βελτίωση των γνώσεων σε επίπεδο εθνικού σχεδιασμού με την βοήθεια δεδομένων συγκρίσιμων δεικτών.

- Προωθώντας τον διάλογο τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο με τους μη κυβερνητικούς οργανισμούς, δημιουργώντας κατ' αυτό τον τρόπο ένα πανευρωπαϊκό δίκτυο των οργανισμών αυτών.
- Με τη δημιουργία ενός κατανοητού νομοθετικού πλαισίου.

2. Ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων θα πρέπει να ενταχθεί ως νομικά δεσμευτικό κείμενο στη Συνθήκη / Σύνταγμα της Ένωσης.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση συνιστά "πολιτική κοινότητα δημοκρατικών αξιών" που έχουν ως επίκεντρο τον άνθρωπο, τη ζωή και την προσωπικότητά του. Οι αξίες αυτές να αναδειχθούν ως ο ακρογωνιαίος λίθος του ενωσιακού οικοδομήματος. Ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων επιβεβαιώνει την ταυτότητα του πολιτικού πολιτισμού της Ένωσης στο ευρύτερο διεθνές σύστημα. Οι δημοκρατικές αξίες και οι ανθρωπιστικές αρχές που εμπεριέχονται, ορίζουν την ανθρωπιστική φυσιογνωμία της Ευρώπης. Ξεχωρίζουν την Ευρώπη από άλλες χώρες και ηπείρους. Για το λόγο αυτό ο Χάρτης θα πρέπει να ενσωματωθεί στα καταστατικά κείμενα της Ένωσης ως νομικά δεσμευτική πράξη.

Η ενσωμάτωση του Χάρτη στη βασική συνθήκη ως νομικά δεσμευτικού κειμένου, θα αποτελέσει τη βάση για μία ξεκάθαρη προσχώρηση της κοινότητας ως συνόλου αλλά και του κάθε κράτους μέλους ξεχωριστά, για την προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Η απλούστευση μπορεί και πρέπει να έχει ως καταληκτικό στόχο τη σύνταξη Συντάγματος για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Βεβαίως θα πρέπει να αντιμετωπισθούν δύσκολα προβλήματα, σχετικά με την οργάνωση ενός συνταγματικού κειμένου χωρίς να αλλοιωθεί το «ενωσιακό κερτημένο».

Με την επεξεργασία του συνταγματικού χάρτη ως στοιχείο νομιμοποίησης η Ένωση θα προσδιορίσει την κατανομή, διάκριση των εξουσιών και μορφολογία του πολιτικού και θεσμικού συστήματος, τις αναγκαίες δημοκρατικές ισορροπίες και ελέγχους, τα θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών και κοινωνίας σε σχέση με την Ένωση.

3. Τα κράτη μέλη και πιο συγκεκριμένα οι περιφερειακές και τοπικές αρχές τους πρέπει να εμπλακούν εκτενέστερα στην εκτέλεση της πολιτικής της Ένωσης γιατί έχουν μεγαλύτερη πληροφόρηση για τις περιφερειακές/τοπικές ανισότητες όσον αφορά τα κοινωνικά, οικονομικά και πολιτισμικά προβλήματα, ενώ γνωρίζουν καλύτερα πως λειτουργεί το θεσμικό σύστημα και πως επιλύονται τα προβλήματα αυτά. Γι' αυτό το λόγο θα πρέπει να τους δοθεί η δυνατότητα να παρέχουν την τεχνογνωσία τους στο θεσμικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου όλα τα επίπεδα των πολιτικών συνεργάζονται αμοιβαία.

Τα κράτη μέλη και οι περιφερειακές και τοπικές αρχές τους μέσω της ιδιαίτερης τεχνογνωσίας τους θα μπορούσαν να ενισχύσουν την διοικητική διακυβέρνηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό θα οδηγούσε την κοινότητα να λάβει μια νέα

δράση η οποία θα στηρίζεται στην αμοιβαία συνεργασία με τις περιφερειακές και τοπικές αρχές των κρατών μελών, η οποία συνεργασία όμως θα στηρίζεται στις αρχές της κοινοτικής πολιτικής (αποκέντρωση των εξουσιών ώστε να επιτευχθούν αποτελεσματικά οι στόχοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Η Ε.Ε. θα βρίσκεται πιο κοντά στους πολίτες της (μέσω της εγγύτητας της διαδικασίας λήψης αποφάσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο) και θα ενεργοποιήσει την ανάμιξη των πολιτών στα κοινά, αυξάνοντας την νομιμοφροσύνη τους και την αποδοχή τους στις πολιτικές της Ένωσης, μειώνοντας παράλληλα το δημοκρατικό κενό της Ένωσης.

Οι πολίτες πλέον θα γνωρίζουν πιο επίπεδο εξουσίας (τοπικό, περιφερειακό, εθνικό, ευρωπαϊκό) είναι πολιτικά υπεύθυνο για τις αποφάσεις του.

4. Η ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΩΝ Ο.Τ.Α.

	Αυστρία	Βέλγιο	Γαλλία	Δανία	Φιλανδία	Γερμανία	Ιταλία	Λουξεμβούργο	Πορτογαλία	Ισπανία	Ιρλανδία	Σουηδία	Ολλανδία	Ην. Βασίλειο	Ελλάδα
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	*	*		*	*		*	*		*			*		*
ΑΣΦΑΛΕΙΑ,ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ,ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ															
1.Ασφάλεια,Αστυνομία	*	*		*	*	*	*	*		*		*	*	*	
2.Πυροσβεστική	*	*	*	*	*	*			*	*		*	*		
3.Πολιτική Άμυνα		*	*	*	*				*	*			*		*
4.Δικαιοσύνη	*														
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ															
1.Προσχολική	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*			*	*	
2.Πρωτοβάθμια	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*			*	*	
3.Δευτεροβάθμια	*	*			*	*			*	*		*	*		
4.Επαγγελματική-Τεχνική	*	*		*	*	*			*	*		*	*		
5.Ανώτερη				*		*				*					
6.Επιμόρφωση Ενηλίκων		*			*				*		*	*	*		*
7.Διάφορα		*			*										*
ΥΓΕΙΑ															
1.Νοσοκομεία	*	*		*	*	*		*		*		*	*		
2.Μεμονωμένες Υγειονομικές Υπηρεσίες	*	*	*		*	*		*		*			*		*
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ															

1.Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	*	*	*	*	*	*		*	*	*		*	*	*	*
2.Οικογενειακά Επιδόματα & Νεολαία	*			*	*	*		*	*	*		*	*		*
3.Οίκοι Ευγηρίας	*	*		*	*	*				*		*	*		*
4.Κοινωνική Ασφάλιση	*			*	*	*							*		
5.Διάφορα		*	*		*						*			*	
ΚΑΤΟΙΚΙΑ-ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ															
1.Κατοικία	*			*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*
2.Πολεοδομία	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*
3.Χωροταξία	*		*		*		*	*	*			*			
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ-ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΙΕΙΝΗ															
1.Καθαρισμός Υδάτων	*	*	*	*	*	*		*	*	*		*			*
2.Σκουπίδια και απορρίμματα	*	*	*	*	*	*		*	*	*		*	*		*
3.Κοιμητήρια και Γραφεία Τελετών	*	*	*	*		*	*	*	*	*		*	*	*	*
4.Σφαγεία	*					*	*	*		*	*	*			*
5.Προστασία Περιβάλλοντος	*	*	*	*	*	*		*			*		*		
6.Διάφορα		*		*	*	*		*			*				*
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ															
1.Θέατρα και Συναυλίες	*	*	*	*	*	*		*	*	*			*	*	*
2.Μουσεία,Εκθέσεις,Βιβλιοθήκες	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*		*
3.Πάρκα και Χώροι πράσινου	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*		*		
4.Αθλήματα και Ελεύθερος Χρόνος	*	*	*	*	*	*		*			*		*		*
5.Διάφορα		*		*											
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ - ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ															
1.Οδικό Δίκτυο	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*
2.Αστικά Οδικά Μέσα Συγκοινωνίας	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*			*

3. Αστικά Σιδηροδρομικά Μέσα Συγκοινωνίας	*	*			*	*	*			*			*	
4. Λιμάνια	*	*	*		*	*								
5. Αεροδρόμια	*	*		*		*							*	*
6. Διάφορα		*		*										

Τα βασικά συμπεράσματα που προκύπτουν από το διάγραμμα είναι:

- Η Ευρωπαϊκή Τ.Α. έχει σημαντικές αρμοδιότητες.
- Σε πολλές χώρες παρατηρείται μια κατανομή μεταξύ πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας Τ.Α. ανάλογα με τη χωρική ακτίνα δράσης του τοπικού δημόσιου αγαθού.
- Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι αρμοδιότητες των μητροπολιτικών πόλεων στην Ιταλία που δεν περιορίζονται στην αποκομιδή απορριμμάτων και τον εφοδιασμό αλλά επεκτείνονται σε δραστηριότητες όπως ο χωροταξικός σχεδιασμός της μητροπολιτικής ζώνης, η πολιτιστική κληρονομιά, η οικονομική ανάπτυξη.
- Ένα άλλο επίσης ενδιαφέρον σημείο από την Ευρωπαϊκή εμπειρία είναι ότι στην Ισπανία οι δήμοι ανάλογα με τον πληθυσμό τους έχουν επιπλέον αρμοδιότητες. Οι δήμοι άνω των 5.000 κατοίκων έχουν παραπάνω από τους μικρότερους δήμους την ευθύνη των δημοσίων πάρκων, δημοσίων βιβλιοθηκών και επεξεργασίας αποβλήτων. Στους Δήμους με πληθυσμό άνω των 20.000 κατοίκων προστίθενται οι αρμοδιότητες της πολιτικής προστασίας, της πυροσβεστικής, των κοινωνικών παροχών, των σφαγείων,

των αθλητικών εγκαταστάσεων. Τέλος στους δήμους άνω των 50.000 κατοίκων ανήκουν οι αρμοδιότητες των αστικών μαζικών μέσων μεταφοράς και η προστασία του περιβάλλοντος.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ολοκληρώνοντας την εκπόνηση της πτυχιακής αυτής εργασίας προέκυψαν και κάποια βασικά συμπεράσματα σε σχέση με τα αστικά ευρωπαϊκά δικαιώματα και την τοπική αυτοδιοίκηση.

Συγκεκριμένα παρατηρήθηκε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει κάνει σημαντικά βήματα για τη βελτίωση της ζωής των πολιτών της μέσα από δράσεις, ενέργειες και προγράμματα που υλοποιεί.

Ωστόσο αυτό που μένει είναι η προσπάθεια και ενεργοποίησης των πολιτών αφού παρατηρείται μια αδράνεια εκ μέρους αυτών, κυρίως λόγω μη επαρκούς ενημέρωσης.

Κρίνεται λοιπόν σκόπιμο να γίνει μια προσπάθεια ώστε όλοι οι πολίτες να μπορέσουν να ενημερωθούν για τις δυνατότητες που τους παρέχονται προκειμένου να βελτιωθεί το επίπεδο διαβίωσής τους.

ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΑ

Α.Ε.Π.: Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν

Α.Μ.Ε.Α.: Άτομα με ειδικές ανάγκες

Γ.Λ.Κ.: Γενικό Λογιστήριο Κράτους

Δ.Ε.Κ. : Δίκαιο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Ε.Δ.: Ευρωπαϊκό Δικαστήριο

Ε.Ε.: Ευρωπαϊκή Ένωση

Ε.Ε.Τ.Α.Α.: Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης

Ε.Ο.Κ.: Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα

Κ.Π.Σ.: Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης

Ν.: Νόμος

Ν.Π.Δ.Δ.: Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου

Ο.Τ.Α.: Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Π.χ.: Παραδείγματος χάρη

Τ.Α.: Τοπική Αυτοδιοίκηση

ΥΠ. ΕΞ.: Υπουργείο Εξωτερικών

ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.: Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και
Αποκέντρωσης

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Τουρισμός – Αγροτουρισμός και Τοπική Αυτοδιοίκηση
Σημειώσεις Λ. Παπακωνσταντινίδη
- Συνθήκη του Άμστερνταμ
Ευρωπαϊκή Επιτροπή
- Οι Χάρτες και η Ευρώπη της Αυτοδιοίκησης
Έκδοση ΤΕΔΚΝΑ / Αθήνα 2001
- Ίσα δικαιώματα και ευκαιρίες για τις γυναίκες και τους άνδρες.
Ευρωπαϊκή Ένωση
- Η Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο - Ευρωπαϊκή Επιτροπή / Αθήνα 1998
- Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Ελλάδα και στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Υ.Ε.Σ. Δ.Δ.Α. / 2001
- Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: Το κοινοβουλευτικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο / Αθήνα 2001
- Στην υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Οδηγός του πολίτη για τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
Υπηρεσία επίσημων εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων / Λουξεμβούργο 1999

- Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας.
Ε.Ε.Τ.Α.Α. 2002

- Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας.
Εκδόσεις Καρανασάση 2000